

A MAGYARORSZÁGI EVANGÉLIUMI TESTVÉRKÖZÖSSÉG HAVILAPJA

2014/8
XXVI. évfolyam, 9. szám

120 Ft |

SIKER, EREDMÉNY

*„Legyen az Úrnak, a mi Istenünknek jó kedve mi rajtunk,
és a mi kezünknek munkáját tedd állandóvá nekünk,
és a mi kezünknek munkáját tedd állandóvá!”*

Zsoltárok könyve 90,17

**KALENDÁRIUM
AUGUSZTUS – NYÁRUTÓ –
ÚJ KENYÉR HAVA**

Augusztus 1. – 110 esztendeje, e napon született Bálint Sándor

a XX. századi magyar folklorisztika egyik legnagyobb alakja. Fő kutatási területe az Alföld néprajza és a vallási néphagyományok voltak.

„Istenem... áldozatnak szántál, mégis szolgálatra ítéltél... Óh Uram, Téged akarlak magamban dicsérni, a világnak hirdetni...” (B. S.)

Augusztus 2. – A cigányholokoszt emléknapja

1944. augusztus 2-ről 3-ra virradó éjszaka számolták fel a auschwitz-birkenau II/E. cigánytábort, kivégezve utolsó 3000 lakóját. A tragikus eseményről a világ számos országában megemlékeznek. „Isten, könyörülj meg nekünk / Ne szenvedjen tovább népünk...”

Augusztus 5. – Tisó Beáv

Az Első Szentély pusztulásának napja, gyász- és böjt-nap. A hagyomány szerint erre a napra esik a Második Szentély pusztulása (i.sz.70), a Bár Kochba féle lázadás leverése (i.sz.135), sőt a spanyolországi kiűzetés is (i.sz.1492). Ugyanakkor a legenda úgy tartja, hogy ezen a napon fog születni a Messiás, aki Izrael végső megváltását van hivatva meghozni.

Augusztus 9. – 50 esztendeje, e napon hunyt el Bárczi Gusztáv

A neves magyar orvos munkásságát az értelmi fogyatékosok és nagyothallók gyógyító nevelésének, illetve a gyógypedagógus-képzésnek szentelte. Ő fektette le a gyógypedagógia elméleti alapjait, leírta az agykérgi eredetű süketnémaság kórképét, s a kezelésére kidolgozott gyógypedagógiai, hallásnevelési eljárása világszerte ismertté tette szakmai körökben.

Augusztus 14. – Maximilian Kolbe emléknapja

A 120 esztendeje született, szentként tisztelt lengyel szerzetest a náciak többször letartóztatták, végül Auschwitzba szállították. Egy szökés következtében tíz foglyot éhhalálra ítelt a tábor parancsnoka. Az egyik elítélt családos ember volt, az ő helyébe Kolbe önként felajánlotta életét. Imával és áldással kísérte társait a halálba. Kolbe 1941. augusztus 14-én a kivégzőorvos injekciója következtében halt meg.

Augusztus 19. – A Páneurópai piknik 25. évfordulója

„Az Úr pedig a Lélek; és ahol az Úrnak Lelke, ott a szabadság.” (2Korinthus 3,17)

Az osztrák–magyar határon, Sopron közelében 1989. augusztus 19-én zajlott az a békedemonstráció, amely fontos előzménye lett az Európát kettéosztó vasfüggöny átvágásának, Németország egyesülésének és az Európai Unió keleti kibővülésének. *Lendvai Ildikó Páneurópai piknikről szóló írását a 24. oldalon olvashatják.*

Augusztus 20. – Állami ünnep

Magyar történelmünk legrégebbi hagyományokra visszatekintő ünnepe, mivel gyökerei a XI. századra nyúlnak vissza. Szent László király 1083-ban ekkor emeltette oltárra VII. Gergely pápa hozzájárulásával I. István relikviáit a székesfehérvári bazilikában, ami a szentté avatással volt egyenértékű.

Augusztus 29. – 580 esztendeje, e napon született Janus Pannonius

Nevét, költészetét Európa-szerte ismerték. Nyelve és hangulata az olasz humanizmus talajából nőtt ki, verseinek világképe a humanizmus szellemében alakult ki. Magyarországon, költészetében elsőként a vallásos eszmék helyett a reneszánsz gondolkodás és életérzés jelent meg.

„Ékes a szó, de a szent becsület több nála bizonynal, s minden szellemi értéknél följebb van az erkölcs.”(J.P.)

Augusztus 30. – 440 esztendeje, e napon született Szenczi Molnár Albert,

Pázmány protestáns nemzedéktársa, nagy tekintélyű kálvinista zoltárváltó, nyelvten- és szótárszerkesztő tudós. Felekezeti határokon túllépő, elsőrangú tudományos és irodalmi kapcsolatai voltak, kiemelkedő hatást gyakorolt a magyar irodalmi nyelv és a magyar verselés fejlődésére.

Számos zoltárváltó fordítása, a Károlyi-Biblia javított kiadása máig élő hagyaték. *Szenczi Molnárral kapcsolatos írásunk a 23. oldalon olvasható.*

„Tebenned bízunk eleitől fogva, Uram, téged tartotunk hajlékunknak.”

(Összeállította: K.Z.)

Tartalom

KALENDÁRIUM – Augusztus	2
BEVEZETŐ GONDOLATOK	
Van-e értelme és eredménye a várakozásnak? <i>(Iványi Gábor)</i>	4
AKTUÁLIS	
Eredet és eredmény: egy kis etimológia, valamint néhány eredendően eredményes bibliai hely <i>(Bereczky Géza)</i>	5
AZ EGYHÁZTÖRTÉNELEM NŐALAKJAI	
Joni Eareckson Tada <i>(Szabó Ildikó)</i>	6
ANNO	
Apróságok Wesley életéből	7
HITÉPÍTŐ IRODALOM	
Vidáman járom az utam – Berta Isselmann missziósnővér életútja <i>(Czövek Olivérné ford.)</i>	8
ZSIDÓ ÉLET	
Szomorú eredmények Izraelben <i>(Schlesinger Hanna)</i>	11
IFI SAROK <i>(Tdke)</i>	14
BACH KANTÁTÁINAK NYOMÁBAN	
Mégis sikerül majd nekünk! <i>(Göncz Zoltán)</i>	15
HÍRMOZAIK	16
ISTENTISZTELETI REND – Augusztus	18
EGYPERCES ÁHÍTAT MINDEN NAPRA <i>(ig)</i>	19
ÉLETEK, PÉLDÁK	
Szenci Molnár Albert <i>(Dr. Füzesi Zoltánné)</i>	23
ÍGY TÖRTÉNT	
Határok, ollók, kerítések <i>(Lendvai Ildikó)</i>	24
ÉLETEK, PÉLDÁK	
Sikerességeim a szociális szféra állami oldalán három turnusban <i>(Takács István)</i>	23
AJÁNLÓ <i>(KKS)</i>	27
ÉLET ÉS VIDÁMSÁG	27
RÍMELŐ	28

Hangoló

Annaira vágyunk a sikerre, eredményre, elismertségre! Álmodozunk róla, aztán van, aki ennél tovább nem is jut, más pedig mindent bevet, hogy céljait elérje. „A cél szentesíti az eszközt” – vélik egyesek. Am mi a siker? Az az igazság, ahányan vagyunk, annyiféle lehet... Valamiért mégis legtöbben a társadalmi elismertségre vágyunk: ismerjék az arcunkat, a nevünket, hajbókoljanak előttünk, engedjenek előre, intézzék el soron kívül az ügyeinket – és úgy egyáltalán: kezeljenek másképpen, mint a többiek. Féltünk, hogy észrevétlenül távozzunk majd, és nem hagyunk nyomot a világban. És akiknek ez sikerül, azok vajon elégedettek? Nem feltétlenül. Közhelyes, de nem a pénz vagy a hírnév számít. Hanem hogy a helyünkön vagyunk-e. Hogy amit teszünk, megelégedéssel tölt-e el bennünket. Azt pedig tudjuk csalhatatlanul. Vajon Jézus sikeres életet élt? A földi dimenziót tekintve aligha: 33 évesen meghalt, alig volt valamije, a tanítványai megtagadták, szétszéledtek, nem lett családja sem... Nos, innen érdemes gondolkodni egy kicsit. Kiderül, hogy (mint mindig) Isten a sikerről is mást gondol, mint mi?

Iványi Margit

IMPRESSZUM

Kiadja a Magyarországi Evangéliumi Testvérközösség * 1086 Budapest, Dankó u. 11. * Telefon/fax: (06-1) 577-0515 *
E-mail: ev@wjlf.hu * www.metegyhaz.hu * ISSN1216 7223 * Technikai számunk:0444 * Bankszámlaszám:OTP Bank Rt.:
11708001-20520380 * Készíti a szerkesztőbizottság * Felelős szerkesztő: Iványi Margit * Felelős kiadó: Iványi Gábor *
Munkatársak: Iklódy Janka, Kovács Judit * Éves előfizetési díj: 1440 Ft * Egyes példányszám ára 120 Ft *
Megrendelhető a kiadótól és a MET lelkeszi hivatalaiban.

BEVEZETŐ GONDOLATOK

Van-e értelme és eredménye a várakozásnak?

*„Ezt mondja az Úr: Tartsd vissza szódat a sírástól
és szemeidet a könyvhullatástól, mert meglesz
a te cselekedetednek jutalma, azt mondja az Úr...”
(Jeremiás 31,16)*

A teljes jeremiási szakasz Ráhel történetére utal. Jákob szerelmes felesége sokáig meddőnek tűnt. Végül azonban megszülte Józsefet, és nagy boldogságára újra terhes lett. A szülés azonban nehéznek bizonyult, és a Betlehem, azaz a Ráma felé vezető úton az életébe került Benjámín, akit „fájdalmam fiának” nevezett. Csak percekre szólíhatta így: „Kicsikém”. Az ő nevezetes gyásza (hogy tudniillik nem élvezheti az anyaság örömét), jelképpé lett. Sok megpróbáltatáson átment, babiloni rabságba hurcolt zsidóság siratta a deportáltakat, a háború elvesztettjeit. Ahogy most siratják Izraelben a legújabb gázai háború hősi halottait és polgári áldozatait, amikor együtt érzünk minden gyászolóval, a magunk (talán kevésbé megrázó) veszteségei is felidéződnek.

Az elmúlt napokban született döntés a parlament Igazságügyi (!) Bizottságában arról, hogy noha mindenben megfelelünk a törvényi előírásoknak, a bizottság (amely elképesztő módon csak úgy lehetett határozatképes, hogy a megjelent egy-két képviselő az összes többi honatyát helyettesítette, és helyette szavazott) úgy véli – és ilyen szavazási ajánlást tesz a parlament plenáris ülésének – hogy ne támogassa egyházzá (vissza)alakulásunkat, mert mindaz az egyéb szociális, oktatási és más szolgálat, amit végzünk, csupán „csekély mértékben hasznosul a társadalom javára”. Az indok átlátszó, felháborító és az egész eljárással együtt súlyosan alkotmányosértő.

Mégis, ebben és minden más veszteségekkel és kínlódással járó ügyben azt is kérdezzük: miért van értelme mindennek? Az egyik válasz a jeremiási igében a bátorító ígéret: „*meglesz szenvedésed jutalma...visszatérnek fiaid az ellenséged földjéről*”. A magunk történetére lefordítva: vissza fogjuk nyerni méltatlanul elvett jogainkat, és ezzel a hittel küzdünk más közösségek igazáért is.

A kísértő kérdése azonban nem hagy nyugodni: miért kell elveszíteni valamit ahhoz, hogy részesüljünk a megtalálás örömeiben? Igen, mit is jelent Pálnak a Római levélben írt furcsa kijelentése: „...*az Isten mindeneket engedtlenség alá rekesztett, hogy mindeneken könyörüljön*”? (Róma 11,32) Avagy a pásztor, a háziasszony és az apa öröme az elveszett, de megtalált egyedi érték felett? Nem találunk mindenkit kielégítő válaszokat, de azt megtanultuk, hogy bízunk Abban, Aki mindent jóra egyenesít ki. Talán nem azt adja vissza, amit elveszítünk, hanem újat, többet helyette. Nem siratjuk ezért a régít, és nem tartjuk értelmetlennek a küzdelmet, hanem hittel várjuk az igazmondó és hűséges Isten ígéreteinek beteljesülését.

Iványi Gábor

AKTUÁLIS

Eredet és eredmény: egy kis etimológia, valamint néhány eredendően eredményes bibliai hely

Néha nem olyan könnyű kideríteni, hogy egy szó honnan *ered*, honnan származik. *Ered* igénk még az ősmagyar kor előtt virágzó dravida kultúrából származhat, majdnem azt írtam, *eredhet*. A dravida 'erlu' ige *kel, emelkedik* jelentésű, ebből lett az *erjed, éled* szavunk, és innen már csak egy lépés az *ered*. Az ógörög 'genezis' is eredetet, származást, születést jelent; így nevezik Mózes első könyvét is, hiszen az a világ teremtésével, mindennek az *eredetével* kezdődik. Ez az égnek és a földnek eredete, amikor teremtettek. (1Mózes 2,4)

Ezsdrás és Nehémiás korában mindenkinek igazolnia kellett származását, amely nem minden esetben volt problémamentes. „*És ezek, akik feljövének Tél-Melából, Tél-Harsából, Kerub-Addán-Immérből, de nem mondhatták meg családjukat és eredetüket, hogy Izráel közül valók-é.*” (Ezsdrás 8,1; Nehémiás 7,61), ám aztán helyreállt a rend. „*Ezek pedig családfőik és nemzetségi eredetők azoknak, akik feljövének velem Artaxerxes uralkodásakor Babilóniából.*” (Ezsdrás 8,1)

Amikor Ézsaiás Tirosz és Szidón pusztulásáról ír, nem kis gúnnyal kérdezi: „*Ez-é a ti örvendező városok, melynek eredete ősidőkből való; és most lábai viszik őt, bujdosni messzire?*” (Ézsaiás 23,7)

Isten nemcsak a fent említett föníciai városokat, hanem Egyiptomot is megregulázza, igaz, annak 40 év múltán kegyelmet ad: „*visszahozom Egyiptom foglyait s visszaviszem őket Pathrós földjére, az ő eredetők földjére, és ott lesznek alacsony királyság.*” (Ezékiel 29,14)

Ha az eredet ígéhez a *-mény* főnévképzőt illesszük, akkor az *eredmény* főnévhez jutunk, amely szintén sokszor szerepel a Bibliában, igaz, már a legújabb, 2011-ben kiadott, sok vitát kiváltó Károli revideáltban, amely igen gyakran használja ezt a főnevet.

Józsué például így figyelmezteti Úr: „*Csak légy erős és igen bátor, hogy vigyázz, és mindent ama törvény szerint cselekedjél, amelyet Mózes, az én szolgám szabott eléd. Se jobbra, se balra ne hajolj el attól, hogy eredményes legyél, bármerre jársz!*” (Józsué 1,7)

Elhajlások, főleg a természetvallásoknak tett engedmények azonban bőven voltak, még Dávid se tudott ellenállni a Sátánnak, amikor megszámlálta népét, persze a nagy király azonnal az *eredmények* felől érdeklődött. „*Menjetek el, számláljátok meg Izráelt Beérsebától Dánig, és hozzátok hozzám az eredményt, hadd tudjam meg a számukat.*” (1Krónika 21,2)

Ezékiás király azonban megszüntette az áldozóhalmozatot, ragaszkodott a mózesi hagyományokhoz, ezért „*ahova csak ment, eredményes volt, elzárta a Gihón vizének felső forrását, és Dávid városának nyugati részén vezette le azt. Elszakadt Asszíria királyától, és nem szolgált neki.*” (2Királyok 18,7; 2Krónika 31,21, 2Krónika 32,30)

Amikor véget ért a babiloni fogság és lehetőség nyílt a templom újjáépítésére, Ezsdrás büszkén jelenthette: „*Tudtára adjuk a királynak*”, hogy a munka „*szorgalmasan folyik, és eredményes*” lesz „*Izráel Istenének az akaratából, valamint Círus, Dárius és Artahasztá perzsiai királyok parancsai folytán.*” (Ezsdrás 5,8; 6,14)

Amikor Ézsaiás a félreismeret szolga diadaláról ír, és hitünk szerint Jézust vetíti előre, így ír: „*Íme, a szolgám eredményes lesz munkájában, magasra emelkedik, és nagyon dicsőséges lesz.*” (Ézsaiás 52,13) Maga a próféta ige olyan, mint a kenyér az éhezőknek: „*úgy lesz az én beszédemmel is, amely számból kijön. Nem tér vissza hozzám üresen, hanem megcselekszi, amit akarok, és eredményes lesz ott, ahová küldtem.*” (Ézsaiás 55,11)

A próféta jól tudja azt is, hogy egyetlen Isten ellen „*készült fegyver sem lesz eredményes...*”, mert az Úr megszégyeníti minden nyelvet, amely perbe száll "vele. (Ézsaiás 54,17).

Az Újszövetségben csupán három helyen találkozunk az *eredmény* szóval, illetve annak *eredményez* származékával. Pál, amikor a Római levélben Ádámról és Krisztusról medítál, a kegyelemről azt írja: „*És az ajándék nem olyan, mint az egy ember bűnének*

az eredménye, ahol az ítélet egy eset alapján kárhozzat, hanem a kegyelmi ajándék sok bűnből vezet megigazulásra.” (Róma 5,16)

Minden közösségben élő ember számára követendő lehet a 2Timótheus 2,23: „Az ostoba és gyermekes vi-

tatkozásokat pedig kerüld, tudva, hogy azok csak veszedelmet eredményeznek.”

Életünk nehéz pillanataiban kitartva pedig jó Jakabot idézni, tudva, hogy a „hitetek próbája állhatatosságot eredményez.” (Jakab 1,3)

Bereczky Géza

AZ EGYHÁZTÖRTÉNELEM NŐALAKJAI

Joni Eareckson Tada

Korosztályom meghatározó evangéliumi olvasmány élménye Joni (1949) életrajzi könyve. Csodáltuk ezt a toloszékes lányt, és persze féltünk is attól, hogy Isten valamilyen hasonló tragédiával fogja életünket megváltoztatni. Mert könyvei arról szólnak, hogyan küzd egy fiatal nő teljes bénultsága és a depresszió ellen.

Joni élete másodpercek alatt örökre megváltozott, amikor 1967 júliusában fejest ugorva egy folyóba, eltörte a nyakát. Az addigi aktív tevékenységet és függetlenséget a teljes kiszolgáltatottság és függőség váltotta fel. Míg barátai arra készültek, hogy valamelyik főiskolán folytatják tanulmányaikat, neki azzal a ténnyel kellett megbirkóznia, hogy nyaktól lefele örökre béna marad, és élete hátralévő részét toloszékben tölti. A balesetet követő hónapokban a döbbenet, düh, halálvágy között hanyódot. Nem értette, hogy Isten miért engedte ezt megtörténni. Hosszú út volt, amíg megbékélt Istennel, magával és a sorsával, de ez után mindent megtett azért, hogy élete a számára elérhető legnagyobb mértékben teljes legyen.

Az egyháztörténelem lapjait forgatva számos nagy teljesítményeket felmutató, sikeres nőt találhatunk, de számomra Joni elsősorban a nehéz hétköznappal való megküzdés hőse. Annak ellenére, hogy legkelendőbb életrajzi könyvét (*Joni – a szerk.*), amelyben balesetét és az azt követő testi és lelki küzdelmeit, depresszióit, Isten felé fordulását mondja el, mintegy ötven nyelvre lefordították. A könyve alapján készült film – amelyben a főszerepet szintén ő játssza – eljutott a világ számos országába. Szájjal készült grafikáit ma már gyűjtők keresik és vásárolják. 1982-ben férjhez ment Ken Tada-

Fotó: christianfilmdatabase.com

hoz, akivel együtt próbálnak segítséget nyújtani a világon élő mintegy 600 millió mozgássérültnek. A Billy Graham missziós csoport tagjaként több országba eljutott, többek között Magyarországon is járt. 1989-ben a budapesti Népstadionban tartott evangelizáción énekelt, és bizonyosságot tett. Megalakította a „Joni és barátai” társaságot, amelyben mozgáskorlátozottaknak nyújt segítséget. Az alapítvány Amerikán kívül már Európa húsz országában működik, megtalálhatók Latin-Amerikában és Ázsiában is. Az alapítvány napi rádióműsoraival, heti televíziós műsorával, képzési programjaival megszámlálhatatlanul sok tolókcsohoz kötött embernek és családjának nyújtott és nyújt segítséget.

Természetesen életrajzát olvasva gondolhatjuk, hírnevét elsősorban annak köszönheti, hogy Amerikában, a lehetőségek hazájában született; odaadó család, keresztény közösség vette körül. Barátai nem hagyták magá-

ra, balesete után egyik barátnője még a főiskolai tanulmányait is félretette, hogy őt ápolja. Hallanánk róla, ha Indiában, netán Magyarországon születik?

Mégis, több évtizedes (olvasási) távolságból is tudom, könyvében hol keressem azt a történetet, amely arról szól, hogy egy nyilvános előadáson felborul a toloszéke, és ő a megalázó, kiszolgáltatott helyzetre nem dühvel reagál, mert már megtanulta, hogy Isten kezében van. Tudom hol az a történet, amelyben elszakadt vizeletes zacskója miatt szégyenkezik, majd a kínos helyzetet humorral oldja fel; amikor többedik kiújuló felfekvése miatt depressziós lett, majd bocsánatot kért környezetétől, mivel rossz hangulatát rajtuk vezette le. Tudom, hol található az a történet, amikor egy barátjának elhiszi, hogy a művészi képessége nem a kezeiben van, amit már nem tud mozgatni, hanem a fejében, és elkezd a szájába tett ceruzával rajzolni. Néha hosszú ideig várnia kellett, ha kiesett a ceruza, hogy valaki bejöjjön a szobába, felvegye rajzeszközét, és ő folytathassa munkáját. Em-

lékszem, hol ír arról, hogyan bocsájtott meg a fiúnak, aki először udvarolt neki, majd felmérve, hogy nem tud megbirkózni Joni állapotával, egyszerűen továbbállt.

És emlékszem, hogy rácsodálkoztam a felismerésére: alatta egy több száz dolláros párna van, ami biztosítja a kényelmes ülést, de a vele szemben ülő toloszékes társa alatt csak egy régi szivacs. És ő tudta mi mindent jelent ez.

Ma már tudom, hogy nem világhírneve ragadott meg, hanem Istennel való kapcsolatának az az ereje, amivel eredményesen megküzdött (és küzd mindmáig) a miénknél sokkal nehezebb mindennapjaival, miközben érző, másokkal törődő emberként él.

Szabó Ildikó

(Forrás: Joni Eareckson: Joni/Egy lépéssel tovább, Primo-Evangéliumi Kiadó; Joni Eareckson Tada: Választások... változások. Budapest, 1988. Evangéliumi Kiadó)

ANNO

Apróságok Wesley életéből

1. Az Istenbe vetett bizalom jutalma. A kvéker álma. A newcastlei munka szépen haladt előre, de a gyülekezetnek nem volt sajátistenháza. Wesley úr vett telket és a költség előirányzat a felállítandó épületre 700 fontról szól. Sokan kételkedtek benne, hogy az épület valaha is elkészülhet. Azonban Wesley így szólt: „Én más véleményen vagyok; miután ez Isten dolga, nincs kétségem aziránt, hogy Ő meg is adja a hozzávalót, hogy a mű befejeztessék.”

Mikor Wesley építeni kezdett, csak egy font és hat shillingje volt. Nemsokára egy kegyes kvékertől a következő levelet kapta: „Téged illetőleg, Wesley barátom, álmom volt. Úgy hiszem, hogy nagy nyájtól körülvéve láttalak, melyet te nem tudtál elhelyezni. Az első gondolatom, mikor felébredtem, az volt, hogy az a newcastlei nyájad lehetett és hogy nincsen számukra imaházad. Mellékeltem egy száz fontos bankót, mely segítsen Téged a ház felépítésében.”

(Forrás: Békeharang, V. évfolyam, 19. szám – Budapest, 1914. október 1.)

2. A gyakorlati siker által bevált szervezet. Pool János, egy Wesley korabeli metodista hitszónok, jó ismeretségben volt Whitefielddel. Mikor egyszer útjukban találkoztak Whitefield ekként fordult ahhoz: „Nos, János, még mindig Wesleyánus vagy?” „Igen barátom” viszonzá a kérdezett, „és hálát adok Istennek, hogy Wesleyvel összeköttetésben állok és hogy az ő hitszónokainak egyike lehetek.” „János”, felelé Whitefield, „te igazán helyeden vagy; Wesley atyánkfia helyesen cselekedett, amidőn munkájában felébredt és megtért lelkeket osztályokba gyűjtötte. Így munkájának gyümölcse megmaradt. Én ezt elmulasztottam megcselekedni, és embereimnél hiányzik minden szorosabb összeköttetés.”

E szavak igazsága kitünt egyrészt abból, hogy Whitefield követői lassanként kihaltak, másrészt abból, hogy a metodista egyház folytonosan gyarapodott.

(Forrás: Békeharang, VI. évfolyam, 2. szám – Budapest, 1915. január hó 15. Meghagytuk az eredeti írásmódot és helyesírást. – A szerk.)

HITÉPÍTŐ IRODALOM

Vidáman járom az utam – **Berta Isselmann missziósnővér életútja**

(részletek)

Jézus ügyében járva

A söröző dugig tele. A tulaj érdeklődéssel hallja, hogy szeretnék énekelni. „Én is benne vagyok a dalárdában.” Csodálkozva nézi a szétosztott éneklap szövegét. „Isten a szeretet” és „Bejártam a világot” – ezeket gyakorlás nélkül tudják. Van idő arra is, hogy nyolc éneket megtanuljanak. Az énekek között odaillő igemagyarázat szól. A tulaj elfeledkezik a kiszolgálásról, a vendégek a szomjúságról és az újonnan érkezők is csatlakoznak hozzánk.

Egy másik vendéglő mellékszobájában csodálkozva pillant fel néhány fiatal dalárda tag, mikor köszönök és szétosztom az éneklapokat. A nevetés, gúnyos megjegyzések azonban mindjárt elnémulnak, mikor egyikük felkiált: „Csönd! Ezt hallani akarom!” „Nincs békességed?” éneklek, majd Isten szavát hallgatják, mielőtt kitor a vita. Búcsúzásnál mindegyikkel kezefogok, s közben valaki a pulttól bátorítón odakiált: „Valami mindig megmarad!”

Mivel a Sátán vára mennyei Atyám telkén áll, német és angol nyelvű írásokat pakolok össze, mikor az éjszakai bárba indulok. Minden asztal foglalt. Miután minden katona átveszi a német vagy angol írásokat, leülök közejük és a nagy örömről beszélek nekik.

„Létezik ilyen?” „Ugyan, ki örül még manapság?” A fiatal emberek ideadják a címeiket. Láthatóan jól tesznek nekik, hogy valaki törődik a lelkükkel. Asztaltól asztalig lépkedek, minden arcon ott van az öröm és élet utáni éhség. Egyszer csak egy utcalány esik a nyakamba: „Dagmar vagyok! - Ó, Berta testvér, énekeljen nekünk!” Bevezet egy terembe, melyben csak négy kicsi, piros lámpácska világít. „Állj meg, Dagmar, és mondd, hova tartasz?” énekelem. Köröskörül csend. „Én is itt vagyok, Mária!” szól egy hang a sötétből. „Énekeljen még!” „Jézusban soha nem csalódom” – A felhangzó ének mindnyájuk szívét megérinti. A felszolgáló, egy fiatal lány arcán az átélt szenvedések

nyomaival, ideadja a címét, hogy tovább is gondozhassam. Minden lány kap egy könyvet. Az Úr vezesse el őket a szenvedélyektől az örömig! Az Úr hallotta az éjszakai beszélgetéseinket, minden szolgálat az Ő kegyelmes kezében nyugszik. Mentő pásztori hívása túlharsogja a slágereket. A Sátán várára a Golgota győzelmi zászlaja kerül.

A szolgálat öröme azonban soha nem lehet az erőm forrása. Erre gondja van az Úr féltékeny hűségének. Ha túl közel jön a veszély, influenzával vagy hasonló fékkel ajándékoz meg, hogy észre térjek. Így tart meg az „első szeretetben”, és minden időben így ujjonghatok: „Az Úr öröme az én erősségem.”

Akaratlan áldás

A butzbachi börtönben mindig a hangosbeszélőn keresztül prédikálhatok. Felmondom a szalagra az igei üzenetet, amit aztán szombat este minden cellában hallhatnak. Bemondom a címem is és örülök, ha egyik-másik fogolytól válasz érkezik.

Ezt írta az egyik rab: „Kedves Berta testvér! Szombat este mindig kikapcsolom a mikrofont. Lelkészek beszélnek, és én nem akarok egy lelkészt sem hallani. Mivel azonban a legutóbbi szombaton éppen a vécén voltam, nem tudtam leállítani a készüléket. Így hallgatnom kellett a szavaidat. És te olyan másképpen beszéltél. Odahaza kényszerítettek a templomba járásra. Ha nem figyeltünk, megbüntettek. Ezért gyűlölöm az erőszakot.”

Ma pedig ez a fiatalember jár az istentiszteletre és a bibliaórára is, és olvassa a Bibliát. Most már tudja, milyen más az evangélium, mint azelőtt gondolta.

Egy áldott csínytevés

Valaki egyszer egy gonosz tréfát gondolt ki ellenem. Röviddel karácsony előtt csengett a telefonom. Egy férfihang kérdezte: „Meg tudna tartani holnap Siegenben a gyermekotthonban egy gyermekórát?”

„Igen, szívesen” válaszoltam. Úgy gondoltam, hogy Siegenben csak egy gyermekotthon van. Másnap tehát taxival Siegenbe utaztam. A gyermekotthonban kijelentették: „Mi nem kértük, itt nem beszélhet.”

Nos, egy fogoly, akinek epileptikus rohamai voltak, megkért, hogy szerezzek be számára egy elektromos borotvát. Mivel a gyermekotthon közelében volt egy ilyen üzlet, bementem. Valóban volt egy készülékük. A csomagolás kifakult, ezért fél áron kaptam meg. Egy másik taxival elhajtottam egy második, majd harmadik gyermekotthonba is. De sehol nem vártak. A harmadik otthonban egy asszony így szólt: „Talán valaki gonosz tréfát űzött önnel.” És valóban így is volt.

Másnap újabb hívás érkezett: „Mi volt tegnap a gyermekotthonban?” Tudni akarták, sikerült-e becsapniuk. Így válaszoltam: „Nagyszerű volt! Minden taxinak beszélhettem Jézusról, imádkozhattam velük és adhattam nekik könyveket. És egy beteg rab számára egy jó borotvakészüléket is vettem egészen olcsón. Azonban ha ismét szolgálatra akar felkérni, hívja fel a Délkelet-Európa Misszió vezetőjét és jelentkezzen nála!”

A gyorsvonatban gyorsan kell a tárgyra térni

Útban vagyok Kasselbe. Az állomáson felfedezek egy marburgi diakonisszát. Odalépek hozzá és szívélyesen köszöntjük egymást. Közben ez a gondolatom támad: „Most együtt utaztok Marburgba, te pedig Jézusról akarsz beszélni az embereknek. Ez a testvér már Jézus gyermeke.” Ezért elsőnek szállok fel és előresietek. Mindjárt az első szakaszban egy férfi ül. „Menj be ide” gondolom. A testvérnő biztos utolér. Ennek a férfinak Jézusról kell mondanom valamit. De nagyon hamar kiderül, hogy ő is hívő ember. A mi szakaszunkban csak az az asszony nem ismeri a Megváltót, aki a testvérnővel szállt be. Így hát mikor a szemben ülő férfi beszélgetni akar velem, így szólok: „Egy pillanat, először ezzel az asszonnal kell beszélnem. Mi hárman itt Isten gyermekei vagyunk, de neki még nincs élő Megváltója. Ezért először vele kell szólnom és megmutatni neki az utat.”

És aztán nyugodtan beszélgethetek az asszonnal, majd együtt imádkozunk.

Isten tervezi a találkozókat. Ő a programszervező.

Egy másik gyorsvonati út alkalmával beszáll egy fiatalember, berakja a kofferjét a csomagtartóba és ezt mondja: „Gyógykúrára utazom.” „Elhozta az Újszövetséget?” kérdezem. „Nem.” „Hogyan utazhat tele kofferrel, s közben a legfontosabbról megfeledkezik? Adja meg kérem, az üdülő címét, küldök önnek egy Újszövetséget.” Megkapom a címet, ő pedig Isten sza-

vának fontosságáról hall. Aztán imádkozunk. Hónapok múlva egy levéllel lep meg. „Az Újszövetséget, amit utánam küldött, valósággal faltam.”

Nem tudtam, hogy egy keresztény ifjúsági csoport vezetője volt, aki az utolsó lépést még nem tette meg Jézushoz. Dicsőség Istennek!

A gyorsvonatban az „Egy levél a számodra” c. traktátust osztogatom. Közben mindig hozzáteszem: „Ez a levél Isten szava.” Egy asszony válaszol: „Bárcsak minden ember tudná ezt!” „Ön Isten gyermeke?” kérdelem. Örömmel mond igent. Köszöntjük egymást s ő így folytatja: „Hallottam Berta Isselmannról. Itt lakhat egészen közelben. Már évek óta szeretném megismerni. Elhatároztam, hogy a visszaúton meglátogatom.” Hogy meglepődik, mikor felfedem magam! Némán nézeget. Még egyszer köszöntjük egymást, együtt énekelünk és imádkozunk. Örömmel fogad el tőlem iges lapokat. Miután leszállt, jó kapcsolódási pont adódik az utastársakkal. Mert a fülkében mindenki láthatta, mi csoda öröm Isten családjához tartozni. Gondolom, ezt az utazást nem fogják hamar elfelejteni.

Nemrég ismét Kasselbe utaztam. Egy komor arcú asszony ült velem szemben. Nagyon szomorúnak látszott. Meséltem neki, hogy milyen boldog vagyok. Ezt mondta: „Én gyógykúrára utazom. Annyi bajt éltem át az életben és nehéz szívvel indultam el otthonról. Ó, de szörnyű!” Panaszkodott és nyögött. Beszéltem neki az élő segítségről. Jézus nem csak segítő, Ő maga a Segítség. Nem csak megmentő, de maga a Megmentés. „A lelkésztől kaptam egy napi útmutatót magyarázatokkal” válaszolta az asszony. „Magával hozta az Újszövetséget is?” kérdeztem. „Nem.” „Kár, nagy kár!”

Az asszony elkezdte mesélni, milyen jó és vallásos. „Ha egy vezeték megszakadt, mindegy hogy kicsi vagy nagy-e a hiba. Ha kimarad az áram, nem ég a lámpa”. Próbáltam neki elmagyarázni, hogy a Jézussal való kapcsolata hiányzik. Ő azonban nem figyelt.

Akkor kinyílt az ajtó és öt kb. 15 éves fiú lépett be. „Csak azt akartuk tudni nem Berta testvérral van-e dolgunk. Megnézzük, mi van a kofferen.” És mi volt ráírva: „Az igazak világossága vidáman fénylik.”

„Igen, ő Berta testvér!” – Így mind az öten beözönlöttek. És mesélni kezdték: „Berta testvér, nemrég volt nálunk ifjúsági órán.” És mesélni kezdték, mit jegyeztek meg. Csodálatos volt. Az asszony hallgatott és csodálkozott Isten öt vidám gyermekén. Mikor Marburgban kiszálltak, megkérdeztem: „Észrevett valamit?” Igen, észrevette. Az Úr küldte őket ehhez az asszonyhoz. Észrevette: Ami ennek az ötnek megvolt, éppen annak van ő híján.

És megtörtént, hogy ő is gazdaggá lett. Összetette a kezét és imádkozott: „Úr Jézus, fogadj el engem! Egészen a tied akarok lenni. Itt vagyok, fogadj el most!”

Így élte át a lelki újjászületést a gyorsvonatban, miközben gyógykezelésre utazott. Mi által? Az öt fiatal segítségével. Az Úr, a programszervező küldte őket, hogy segítsenek. Ez az élmény számomra is nagy öröm volt. Búcsúzásnál az asszony megcsókolt: „Milyen nehéz szívvel indultam el otthonról, s most hogy megkönnyebbültem!”

Ragyogott az arca. S közben én semmit vagy csak keveset tettem. Az Úr tette a Szentlélek által és az öt fiatal ragyogó bizonyága által.

A legerősebb párt

Az éjszakai bárban egyik asztaltól a másikig lépek és lapokat osztogatok. Egy fiatalembertől megkérdezem: „Holnap jobban tud dolgozni, ha éjszaka itt van? Holnap jobban tud igazat mondani? Holnap hálás lesz ezért az éjszakáért?” „Miket beszél!” válaszolja. „Milyen előnye, nyeresége származik abból, ha itt tölti az idejét?” faggatom. Ez a gondolat talán először szöveget üt a fejébe. Egy másik fiatalhoz fordulok: „Mindig azt teszi, amit szeretne, vagy olyan dolgokat tesz, amelyeket egyáltalán nem is akar és utána bánja? Hogy lehet ez? Akkor lennie kell valakinek, aki rosszat akar magának, aki olyan gondolatokat ad, melyeket nem akar, és ami nem is tetszik magának.” Elgondolkozik ezen.

Az ördög természetesen erősebb mint az ember. De Jézus a győztes. Ő legyőzte az ördögöt; ezért nem kell senkinek többé a legyőzöttet szolgálni! Egyik versemben így mondom:

*„Jézus és én – mi ketten –
mindig mi vagyunk a legerősebb párt!”*

Az Úr Jézus Krisztussal mindig többségben vagyok! Ha örömmel van tele a szív, nincs idő bosszankodni, mégis néha megpróbálnak kihozni a sodromból.

Cseng a telefon. Felveszem és egy férfihang komolyan és ünnepélyesen mondja: „A Szövetségi Elhárítás üzeni önnek, hogy őrizkedjen a negatív sugárzástól.” Megköszönhettem volna a gondoskodást, de így válaszoltam: „Én csak Jézus napsugarának pozitív sugaraiból élek. Ezért nekem nem árthat a negatív sugárzás.”

Isten útjának neve: Jézus

Kölnben szeretném a lakókocsikat felkeresni, melyek az „Isten út”-on vannak. Felülök a villamosra és így szólok a kalauzhoz: „Nemsokára elkiáltja a megálló nevét: 'Isten útja!' Tudja-e, hogy hívják Isten útját?”

Csodálkozva néz rám. „Megmondom – folytatom. – Az emberi utat 'vallás'-nak nevezik. Légy derék ember, tégy jót. Sokan gondolják, hogy a keresztség, templomba járás, szabályok betartása tesz kereszténnyé. De az út nem lentről vezet felfelé, hanem föntről lefelé. Az Úr Jézus Krisztus az élő út Istenhez. 'Isten útja' helyett tehát kiáltson 'Jézus'-t, ha megáll a villamos. Jézus ugyanis 'Isten útja’”.

A kalauznak ezután bizonyára minden 'Isten útja' kiáltásnál eszébe jut Jézus. – A kocsiban egészen addig beszéltem Jézusról, Isten útjáról, míg a szerelvény megállt és a kalauz elkiáltotta magát: „Isten útja!” Így hát az emberek tudhatják: Isten útját Jézusnak hívják.

Az igazi út

Berta testvér a következőket mondta egyszer a Zsoltárok 23,3-ról:

Az a fontos, hogy ne tartsuk fontosnak magunkat. Isten fontosnak tart bennünket, nekünk pedig másokat kell fontosnak tartanunk. Szabad és kell egymást fényesre dörzsölni, de nem sebesre. A dicséretet nyeljük le, a bántást ne köpködjük egymásra. A legelső úton kell járnunk, ahol nincsenek ütközések és szembeforgalom. Ezért a legelső út mindig a legbiztosabb. Bár ez az út meredek, köves és tövises, de nem csúszós. Nem sülünk ki, ha ezen az igazi úton járunk.

Igaz úton vezet. Isten nem csupán ráhelyez és ezt mondja: Így, most jó az irány, igyekezz a célba érni. Nem, ő maga megy elöl. És minden oldalról körülvesz és „*kezét fölöttem tartja*” (Zsoltárok 139,5). Ezen a helyes úton vezet. Dicsősége előttem jár. És a jelenlévő dicsőségben, azaz Jézussal való életkapcsolatban, mindig jól érezzük magunkat. Mindig meríthetünk Igéjéből és olvashatunk abban a jövő dicsőségéről. Elmondani nem tudom, de tudom, hogy egyszer majd megláthatom ezt. Megváltónk ezt imádkozza a főpapi imában: „*Atyám, akarom, hogy ahol én vagyok, azok is ott legyenek, akiket nekem adtál, hogy lássák a dicsőségemet, melyet nekem adtál.*” (János 17,24). Milyen csodálatos út! Milyen dicsőséges cél!

*Fordította: Czövek Olivérné
(folytatjuk)*

**Nem azé az eredmény, a kegyelem, aki akarja,
nem is azé, aki fut, mert mit sem számít az
emberi szándék: bármi történik, az csak Isten
akaratából jöhet létre.**

Szabó Magda

ZSIDÓ ÉLET

Szomorú eredmények Izraelben

Csodálatos érzés egy öreg diófa alatt megpihenni, élvezni árnyékát a forró nyári napokon. Vajon elgondolkodunk e azon az árnyékot adó fa tövében, ki és miért ültette azt, hiszen sok esélye nem volt arra, hogy alatta hűsölhessen életében...

Sok olyan dolog van, amelynek eredményét nem mi látjuk, hanem a felnövekvő nemzedék, gyermekeink, unokáink. Óriási felelősség ez számunkra.

Felgyorsult korunkban devalválódott sok olyan érték, amely elengedhetetlen a tartalmas élethez.

Az embernek kötelessége (lenne) a kapott értékekkel úgy gazdálkodnia, hogy tovább tudja adni azt az utána jövőknek.

A „tiszteld apádat és anyádat” parancsolata nem csak azt jelenti, hogy szüleinkkel megértőek, tisztelettudóak legyünk, de a tradíciók tiszteletét is.

A zsidó vallásban a szülők tisztelete nem csak üres szólam. Törvényeink előírják, hogy szüleinket kell gyászolnunk a legtovább. A rájuk való emlékezést is szabályozza vallásunk, a *Jahrzeitek* során.

És itt nem csak a gyermeki szeretet, ami dominál.

Igen tiszteletre méltóak élsportolóink eredményei, művészeink teljesítményei. De egy hétköznapi ember is érhet el komoly eredményeket élete során.

Mai világunkban sajnálatosan az eredményeket pénzben mérik. Sikeres ember az, akinek pénze van. Már gyermekeinkbe is a mindenhol szülő reklámok ezt oltják: csak az a sikeres és eredményes ember, aki ilyen-olyan márkájú árut vásárol. Aki nem tudja megvenni azt, az már nem is lehet eredményes ember. Ez a fogyasztói társadalom átka.

És egy olyan világban, ahol még egy vezető politikus szájából is elhangozhat, hogy „mindenki annyit ér, amennyije van”, igen siralmas dolog. Gyermekeinket is nehéz megvédeni ezek hatásától. Kisunokám egyszer azzal jött haza az óvodából, hogy szerelmes egy kisfiúba. Kérdeztem, miért tetszik neki? „Tudod mama, mert VERDÁS pólója van.” Igyekeztem megmagyarázni az unokámnak, hogy a ruha olyan dolog, amit le lehet venni, ami elszakad, de ha valakit azért szeretünk, mert jószívű, segítőkész, az sokkal tartósabb valami, mint a külsőségek.

Nehéz a külső hatásoktól távol tartani magunkat, különösen gyermekeinket, hiszen akarva-akaratlanul háttással van mindannyiunkra a külvilág. Ezért nem lehet elég korán kezdeni gyermekeinkkel megismertetni az igazi értékeket. Nevelés kérdése, hogy a tiszta búzát az ocsútól meg tudja különböztetni a jövő nemzedéke. Ez a mi felelősségünk, a családé, a pedagógusé.

Gyermekeink nevelése életünk egyik legfőbb eredménye, melynek gyümölcsét (ha nem is mi tudjuk élvezni, hiszen az élet véges, de) ők is tovább tudják örökíteni a következő nemzedéknek. Ennél szebb, jobb eredményt nem is lehet elérnünk életünkben.

A zsidóságnál a legfőbb eredmény az életben jámbor, igaz embernek lenni, és ez semmiképp sem függ össze az anyagi eredményességgel. Nincs az a kevés, amiből nem tudunk rászoruló embertársainknak juttatni, és nincs az a sok, amit az irigy, önző ember ne sajnálhatna a többiektől. Szerénység és szemérem, ami fontos a zsidóság szempontjából, mert e kettő teszi az embert alázatossá az Örökkévaló előtt.

Aki hisz az Örökkévalóban, abban, hogy a világot a jó és igaz emberek (cádikok) meg tudják változtatni, maga is igyekszik cádikká változni, és a világ jobbításán dolgozni (Tikun Haolam). Kell ennél eredményesebb élet?

Nekünk ebben a világban kell igyekeznünk, hogy jámborak, I. hívők legyünk, betartsuk a micvákat. Számunkra az emberi élet szent, és igyekeznünk kell, hogy embertársaink is eszerint élhessenek. „*Ne járj a bálványimádók törvénye szerint*”; „*Őrizkedjél, hogy el ne csábítsd magad, hogy őket követnéd!*”; „*Ne öltsd tehát büszkeségük sajátos öltönyét, fejedelmek, főurak öltözetét magadra*”. (5Mózes 12,30)

A Talmud szerint (Szanh. 74. b) minden embernek meg kell tanulnia, hogy ne készíttessen magának olyan ruházatot, mely a fennhéjázást és a kicsapongást szolgálja, hanem ruházata legyen mindig olyan, amely szerénységét és alázatosságát szolgálja. Tilos a zsidó számára az is, hogy olyanra nyírja vagy növelessze haját, miként a népek. „*Megkülönböztetlek benneteket a népek közül, hogy az enyémekek legyetek*.” (5Mózes 20,26)

A drága, feltűnő ruha mindenképpen kerülendő, mert az büszkeségre csábít. De tilos rongyos, piszkos ruhában is járni, hogy a többi ember ne vesse meg az illetőt ápolatlansága miatt. De bölcseink szerint még házunk gerendáját is el kell adnunk, hogy ne járjunk mezítláb, hanem cipőt vásárolhassunk.

Ki érdemet akar szerezni magának, gyűrje le rossz ösztönhajlamát, és tárja ki egészen a kezét. És minden, amit szent célra, I. nevének szánt, tegye azt a legjobban és a legszebben. Ha imaházat épített, legyen az szebb az ő lakóházánál; ha enni ad az éhezőknek, adjon asztala legjobbjából, és legfinomabbjából; ha felruhazza a mezítelent, adjon rája ruhája legjobbjából. Ha szent célra szentel valamit, szentelje a legszebbet vagyonából, így mondja az Írás is. (3Mózes 3,10) „Minden zsiradék az Örökkévalóé”. Hogy eredményes e az életünk, ezt sem anyagi, sem külsőségeink sikerei nem mutatják. Sikeres ember az, aki jámbor, I.- féltő életet él.

A zsidóság eddigi legnagyobb eredménye, hogy saját hazájában élhet, annyi megpróbáltatás után. Egyetlen zsidónak sem kell elviselni, amit másutt: hogy másutt betolakodónak látják, nem szívesen látott vendégként kezelik. Amelyikünk szeretne, bárhol is élt eddig, otthonra találhat a Szentföldön, Erec Izraelben. Igaz, életünk itt sem megpróbáltatások nélküli. (Egyes megállapítások szerint a nehéz élet az Örökkévaló bókja.) Sajnos ezekből a bókókból igencsak kijutott és kijut számunkra a mai napig is.

Izrael léte is óriási eredmény számunkra, az évezredes megpróbáltatások után, de sajnos a mai napig tart a zsidóság szenvedése, itt, saját hazánkban is.

A palesztin terroristák eredményeiket a túlvilágon várják... Ezért mindent megtesznek, hiszen hitük szerint Allah túlvilági jutalmat ígér számukra minden meggyilkolt zsidó után.

Szerencsétlen, iskolázatlan, agyimosott fiatalok nyilatkoznak a televíziónak, hogy ha gyilkosokká válnak, 72 szűz várja őket a Paradicsomban, Mercedes autón járnak majd, és palotában laknak. A palesztin ifjú mama ringatva csecsemőjét arról ábrándozik, hogy öngyilkos terroristát nevel a kicsiből, mert az igazi hős lesz, és a család is nagy tiszteletnek és anyagi megbecsülésnek örvend majd itt a földi életben is. A valódi felelősség a vezetőiké, akik tájékozatlanságukat kihasználva konzerválják a terrorizmust, mert így tudnak folyamatosan segélyeket szerezni a gazdag muzulmán országokból és a különböző európai karitatív szervezetektől. Ezeket a segélyeket nem a nélkülöző palesztinok megsegítésére fordítják, hanem egyrészt a terrorszervezeteket – elsősorban a Hamászt – támogatják, valamint a saját

egyéni bankszámlájukat gazdagítják. – Ki mondhatja ezt eredménynek?

Sajnálatos módon Izrael helyzete jelenleg is katasztrofális a terrorakciók miatt. Az elmúlt hetekben nemcsak a szokásos rakétatámadásokat kellett elviselni a déli országrész lakosainak, válaszcsepásra kényszerítve az izraeli katonaságot, hanem brutális gyilkosság áldozatává vált három jesiva bocherünk (16 és 19 évesek), akiket elraboltak arab terroristák.

Ezek között a gyilkosok között olyan is volt, akit előzőleg (bár gyilkos terrorcselekmények miatt ült) engedtek ki a zsidók a börtönből, hogy halott áldozataikra cserélhessek ki őket, sőt olyan is, aki Gilad Shalit katonára elrablásában is részt vett – öt éveig egy földbeásott gödörben kínozták a terroristák.

A terroristák számára a pusztító akciók számítanak eredménynek. Falvaik lakossága ilyenkor euforikus ünnepléseket rendez, cukorkát osztogatnak, és hősnek érzik magukat, akárcsak öngyilkos akcióik után.

Az izraeli katonák elleni támadások során a palesztinok minden esetben gyermekeiket és asszonyaikat küldik előre követ dobálni, és a hős férfiak csak utánuk mennek szembe a hadsereggel. Ennek kapcsán mondta annak idején Golda Meir: „akkor lesz hazánkban béke, ha az arabok jobban szeretik majd a gyermekeiket, mint amennyire minket gyűlölnék.”

Amikor e sorokat írom, Izrael a három fiatalembert (is) gyászolja, akik a szadista gyilkosok áldozatai lettek, közben a déli országrészt rakétatámadások érik: Szderotot, Askelont, Asdodot és Beér Shevát. A mai napon több mint 100 rakétát lőttek ki a palesztinok. A válaszcsepások sem maradnak el, forrong az ország, Tel-Avivban teljes készültség van, mert a a terroristák azzal fenyegetőznek, hogy a hosszú horderejű rakétáikkal Tel-Avivot támadják rövidesen. 40 ezer új behívót küldött ki az izraeli katonaság. Kétségbeejtő fejleményeket hozott a kialakult helyzet. Zsidó fiatalokból álló társaság Bet Semesen brutálisan meggyilkolt egy fiatal arabot, akit élve felgyújtottak egy autóban. Az izraeli közvélemény mélyen elítéli a tetteseket. Az egyéni bosszúvágy oda vezetett, hogy a palesztinok által elkövetett gyilkosság a zsidó oldalról is gyilkosságot szült. Iszonyatos ez az eredmény, nem vezet sehova, csak további gyilkolásokhoz.

Az ellenségeskedés sajnos ilyen szörnyű eredményeket szül, pedig milyen jó lenne örülni gyönyörű országunknak, egészséges, okos fiataljainknak, pozitív eredményeinknek, a békének, ami az Olajfák hegyén, úgy látszik, sokáig várat még magára.

U.i.: Fenti soraimat sajnos meg kell toldanom azzal, hogy írásom befejezte után látom a híreket, miszerint

már Tel-Aviv egyik külvárosát, Givat Aivot és Tel-Aviv déli részét is elértek a rakéták. Csak imádkozni tudunk

az Örökkévalóhoz a békéért, ami a legnagyobb eredménye lehetne az emberiségnek a világon.

Schlesinger Hanna, Tel-Aviv

BEFIGYELŐ

Hatikvá

A *Hatikvá* szövegét 1878-ban írta *Naftali Herz Imber*, egy Galíciából, a mai Ukrajnához tartozó Zolochivból származó zsidó költő. Imber 1882-ben vándorolt ki Palesztinába.

A *Hatikva* alapja egy Tikvatenu (Reménységünk) című 9 versszakos vers, amelyben a költő gondolatait és érzéseit önti szavakba Petah Tikva megalapítása kapcsán, amely az egyik első zsidó telep volt az Ottomán Palesztina idején. A teljes mű Imber első verseskötetében, az 1884-ben Jeruzsálemben megjelent Barkai (Hajnalcsillag) című kötetben volt olvasható először.

A *Hatikva* dallamáról

Az izraeli himnusz zenéjét *Smuel Cohen* (1870-1940) szerezte. Cohen olyan dallamot választott, amelyről ő saját maga azt állította, hogy ez egy moldvai népdal interpretációja. Ma már tudjuk, hogy az általa választott dallam hosszú múltra tekint vissza...

A *Hatikva* dallama egy 1400 körül Spanyolországban, Toledóban íródott zenemű alapján született. Az eredeti dallamot *Harmatáldás* néven ismerjük, ezt az imát Rabbi Yitzchak Bar Sheshet (1326-1408) zenésítette meg. 1492 után, a spanyol zsidók kiűzetésével együtt, a dallam is vándorlásnak indult. Először Olaszországban bukkant fel ismét, de ismertté vált a balkáni országokban is.

A *Hatikva* szerepe a mai Izraelben

A *Hatikva* csak 2004. november 10-én vált Izrael hivatalos himnuszává. Viszontagságos sorsához az is hozzátartozik, hogy az izraeliek közül sokan úgy vélik: a *Hatikva* mára már elavult. Többek állítása szerint, ez a zsidó nép himnusza, s nem szól azokról a kisebbségekről, amelyek Izrael területén élnek, és amelyek a többséggel megegyező jogokkal rendelkeznek.

A *Hatikva* nem említi a nőket, hiszen a *jehudi* (zsidó) szó csak hímnemben hangzik el benne. Sokan úgy vélik: ez egy askenázi himnusz, hiszen Irakból, Iránból, Jemenből nézve Cion nem keletre van. Valamint ez a himnusz Európában született, s ezért nem jelképezi a *mizrahi* zsidóságot. További vélekedések szerint a *Hatikva* már azért sem töltheti be a himnusz szerepét, mert Izrael már elnyerte függetlenségét, és a zsidó nép szabadon élhet hazájában.

Időnként újabb és újabb felvetések kapnak szárnyra, amelyek szerint meg kellene változtatni az izraeli himnuszt. Ötletekben nincs hiány, s az izraeli versirodalom színe-javát ajánlották már a *Hatikva* lehetséges alternatívájaként. Hogy Izraelnek mégis miért nem lett más himnusza immáron 66. éve? Valószínűleg azért, mert ha a szövegben talán nem is, de a dallamában benne van a zsidó lét minden fájdalma, szépsége és egyedisége.

Az eredeti héber szöveg, latin betűs átírással és magyarul

כל עוד בלבב פנימה,
נפש יהודי הומיה,
ולפאתי מזרח קדימה
- עין לציון צופיה -

Kol ód baléváv penímá,
nefes jehudí hómijá,
úl(e)fa'até mizrah kádímá,
ajin leCijón cófijá.

Mindaddig, amíg a szív dobog,
a zsidó lélek vágyakozva gondol
előre Kelet felé,
a szemek Cionra tekintenek

עוד לא אבדה תקותנו,
התקוה בת שנות אלפים,
להיות עם חופשי בארצנו
- ארץ ציון וירושלים. -

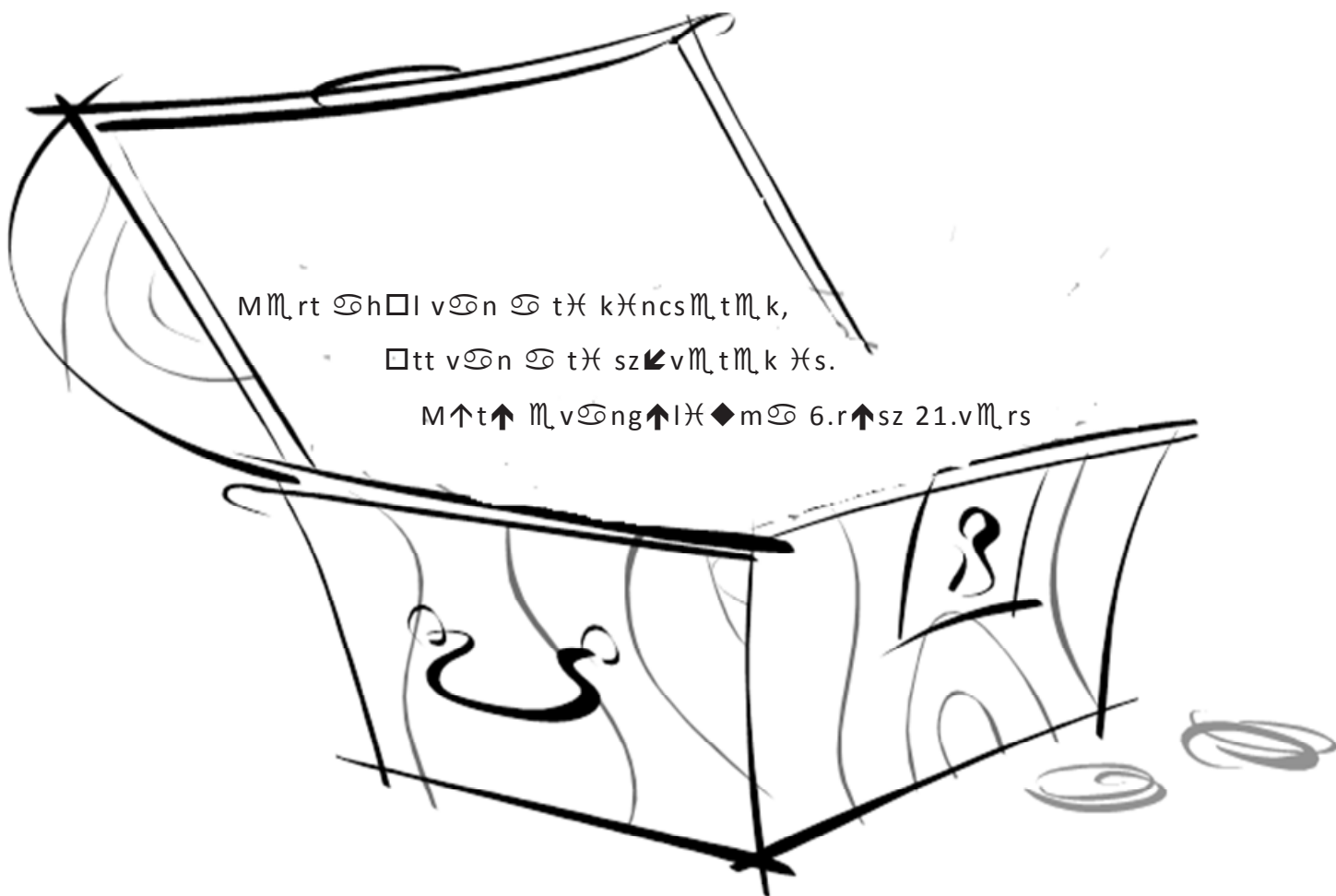
Ód ló avdá tikváténú,
hatikvá bat snót al`pajim,
lihjót am hofsí bearcénú –
Erec-Cijón (v)J(e)rúsá' lajim.

Még nem veszett el reményünk,
Kétezer év reménye,
Szabad nemzetként élni a hazánkban,
Cion és Jeruzsálem földjén.

Remény folyóirat 2014/2. száma

IFI SAROK

Minden kutatásnak, keresésnek lehet eredménye. Kívánom, hogy itt is eredményes kutatást végezzetek!

a - ◊

á - ↑

e - M

é - ↑

i - k

í - ↙

o - □

u - ◆

Megoldás: _____

BACH KANTÁTÁINAK NYOMÁBAN

Mégis sikerül majd nekünk!

E reformáció ünnepére készült mű (*Erős vár a mi Istenünk – Ein feste Burg ist unser Gott*, BWV 80) az 1715-ben íródott „*Minden, ami Istentől született – Alles, was von Gott geboren*” (BWV 80a) kantáta átírása nyomán keletkezett 1724/25-ben; míg a nagyszabású nyitótétel alighanem 1735 táján íródott. Érdekes módon a kantáta még *Johann Sebastian Bach* halála után is változott, ugyanis fia, *Wilhelm Friedemann* az 1. és az 5. tételhez trombita- és üstdobszólamokat komponált. (Ezeket az „új” szólamokat – a hitelesség jegyében – manapság már nem játsszák.) A korálkantátában Luther énekének négy strófája az 1., 2. 5. és 8. tételben hangzik el.

1. Énekhar (Korál): Grandiózus motetta nyitja a kompozíciót. Az egyes korálsorok fúgaszerűen bomlanak ki, végükön mindig elhangzik a változatlan koráldallam, méghozzá a legmagasabb és legmélyebb szólamokban, ezzel is a szöveg jelentésének, Isten hatalmának mindent átfogó jellegzetességét érzékeltetve: *Erős vár a mi Istenünk, / Jó fegyverünk és pajzsunk. / Ha Ő velünk, ki ellenünk? / Az Úr a mi oltalmunk. / Az ősellenség, / most is üldöz még, / Nagy a serege, / csalárdság fegyvere, / Nincs ilyen több a földön.* (A mű a világhálón meghallgatható: <http://www.youtube.com/watch?v=xG5v-dnat-U>)

2. Ária (szoprán, basszus): Elszánt, furiózus kettős festi a szent ügyért folytatott hősi küzdelmet. A korál – enyhén díszítve – a szoprán-szólamban hangzik el: *Ami Istentől született, / Győzni fog. / Erőnk magában mit sem ér, / Mi csakhamar elesnénk; / De küzd értünk a hős vezér, / Kit Isten rendelt mellénk. / Aki a keresztségben Krisztus zászlajára / Hűséget esküdött, / Az mindig győztes lesz. / Kérdezed: ki az? / Jézus Krisztus az, / Isten szent Fia, / Az ég és föld Ura, / Ő a mi diadalmunk. / Ami Istentől született, / Győzni fog.*

3. Recitativo (basszus): A tétel secco recitativóként kezdődik, ám már a Megváltó nevének elhangzásakor („*Jézus vérével jegyzett el*”) egy ütemig ariosóvá alakul. A megelőlegezett ariaszerűség a tétel második felében valóra válik: Krisztus nevének említésére, mintegy varázsütésre dallamos arioso veszi kezdetét: *Isten gyermeke, mérlegeld azt a nagy szeretetet, / Hogy*

Jézus / Vérével jegyzett el. / Ezzel téged a Sátán hada, a világ és a bűnök elleni harcra készített fel. / Ne engedd a vétkeket lelkedben úrrá lenni! / Óvd szívedet! / Bánd meg minden bűnödöt, / Hogy Krisztus erősen magához köthessen.

4. Ária (szoprán): A kezdeti harcias tételek békés kontrasztjaként hat ez az ária, azonban az elszántság – energikus dallamugrások formájában – itt is jól hallható, pl. az „*üzd ki!*” (*treib' aus!*), „*távozzatok!*” (*weg!*) felszólításoknál: *Jöjj szívem nyitva áll, / Úr Jézus, jöttödöt várom. / A Sátánt üzd ki már, / Hogy képed bennem újra fényben álljon. / Hitvány bűnök, távozzatok!*

5. Korál: Megállíthatatlanul sodró lendületű tétel a foglalata a Luther-korál harmadik strófájának, amelyet az énekhar egyszólamban (*unisono*) énekel. S valóban, a gonosz erők ádáz tombolásával csak az összekovácsolódott, az isteni igazságosságban és igazságtételben töretlenül hívó gyülekezet veheti fel a harcot – a hit erejével: *S ha a világ ördögökkel lenne tele, / Kik el akarnának nyelni bennünk, / Minket ez oly nagyon nem rémítene, / Hisz mégis sikerül majd nekünk. / A világi úr / Tombolhat vadul, / Nincs ereje már, / Reá ítélet vár, / Egy szavacska porba dönti.*

6. Recitativo (tenor): A 3. tételhez hasonlóan, a Megváltó nevének elhangzásakor ez az énekbeszéd is bizakodó, örömteli ariosóvá alakul: *Ó lelkem, / Állj szilárdan Jézus véráztatta zászlaja mellett, / És hidd, / Hogy Ő nem hagy el. / Győzelme neked is megmutatja az utat a győzelmi koronához! / Induljatok örömmel a harcba! / Ha csak Isten szavára hallgatsz, és azt megőrzöd, / Akkor ellenséged kénytelen lesz elmenekülni, / És Megváltód menedéked lesz.*

7. Duett (alt, tenor): Oboa da caccia-vel és hegedűvel kísért, érzelmes duett következik, amelynek közepső része visszaidézi a 2. tétel harcias hangvételét. Annál megdöbbentőbb, kísértetiesebb ezután a zene elhangolódása, átváltozása „a halál halálakor” (*wenn es den Tod erlegt*). A continuo két oktávot süllyed; a hangnem elbizonytalanodása, a kromatika, a sűrűlő disszonanciák, a szűk tercek (asz-fisz, esz-cisz) hideg-lelősen idegen tájra vezetnek a hallgatót:

Boldogok azok, akiknek ajkán Isten neve van, / De még boldogabbak azok, akik hisznek benne. / Nem lehet őket legyőzni, ők viszont ellenségükre lesújtanak. / S mikor a halált megölik, végül elnyerik a győzelem koronáját.

8. Korál: A szokásos egyszerű korál csendíti ki a kantátát. Az egyszerűség azonban itt különösen fontos szerepet kap: a zene és a szöveg eltökélt, hősies tömörsége („kincset, életet, hitvest, gyermeket” – *Gut, Ehr, Kind, Weib*) e tételben kölcsönösen felerősítik egymást: *Az ige kőszálként megáll, / Megszégyenül, ki bántja. / Velünk az Úr táborba száll, / Szentlelkét ránk bocsátja. / Kincset, életet, / Hitvest, gyermeket: / Mind elvehetik, / Mit ér ez Őnekik. / Mienk a menny örökre!*

Göncz Zoltán

HÍRMOZAIK

Közlemény az Országgyűlés Igazságügyi bizottságának eljárásával kapcsolatban

A Magyarországi Evangéliumi Testvérközösség nevében az alábbi nyilatkozatot teszem közzé az Országgyűlés Igazságügyi Bizottságának egyházunk és kilenc másik felekezet (*Szabad Evangéliumi Gyülekezet, Evangéliumi Barátság Vallási Egyesület, Magyar Evangéliumi Egyesület, Mantra Magyarországi Buddha Közösség, Magyarországi Szabadkeresztény Gyülekezet Egyház, Magyarországi Názáreti Gyülekezetek Hitéleti Egyesülete, Magyarországi Bahá'i Közösség, Szim Salom Progresszív Zsidó Egyesület, Magyar Reform Zsidó Hitközségek Szövetsége*) az egyházi törvény (Ehtv.) szerinti „elismerési eljárásával” kapcsolatban:

Tiltakozom a koncepciózus és sértő eljárás ellen, melynek során azzal citáltak bennünket egyházaink képviselőjében a parlament bizottsága elé, hogy minden objektív törvényi feltételnek megfelelünk, a bizottság csupán azt vizsgálja, hogy „a vallási tevékenységeket végző szervezettel a közösségi célok elérése érdekében az Országgyűlés kíván-e együttműködni, illetve, hogy a vallási tevékenységet végző szervezet alkalmas-e a közösségi célok érdekében történő együttműködésre. A vizsgálat elsősorban a szervezet társadalmi támogatottságának felmérésére, különös tekintettel tagjainak számára, illetve az általuk működtetett, fenntartott (oktatási, nevelési, szociális, egészségügyi) intézményekre terjed ki.” (A bizottság július 8-ai jegyzőkönyvéből.) Tekintettel arra, hogy mindezt az illetékes miniszter is vizsgálta, és az említett közösségeket rendben találta, legalábbis különös, hogy

ugyanazt az Országgyűlés érintett bizottsága nem tartja megfelelőnek és megállapítja, hogy „az érintett vallási közösség önmaguk vagy intézményük útján végzett tevékenysége – így különösen történelmi és kulturális értéket megőrző, nevelési, oktatási, felsőoktatási, karitatív, szociális, család-, gyermek-, és ifjúságvédelmi, kulturális vagy sporttevékenység, ugyan többségük tekintetében figyelemreméltó, de csak kis társadalmi támogatottsággal bír. Ezáltal megállapítható, hogy a felsorolt szervezetek közösségi tevékenységüket a társadalom egészére vetítve csekély hasznosulással végzik.” Erre tekintettel a bizottság (jelenlévő néhány tagja) szerint „az elismerés feltételei nem állnak fenn”.

Az Ehtv. körüli méltatlan eljárás önmagában véve is felháborító. Az egyházi törvény első változatát az Alkotmánybíróság többünk beadványára „közjogi érvénytelenség” címén megsemmisítette. A Velencei Bizottság súlyos kritikát fogalmazott meg. A következő módosítás még nehezebbé tette az egyházzá válás feltételeit. Újabb beadványunkra az Alkotmánybíróság ezt a törvényt is részben megsemmisítette, és kimondta, hogy a Magyarországi Evangéliumi Testvérközösség és további mintegy hetven, státuszától megfosztott egyház jogállását 2012. január 1-jével helyre kell állítani, és anyagi ellehetetlenítésüket is meg kell szüntetni (az érintettek kálváriája jelenleg is, folyamatosan tart). Mivel a Parlament a kormánnyal együttműködve újabb módosításában szinte lehetetlen új feltételeket szabott, és a Velencei Bizottság, illetve az Alkotmánybíróság által leginkább kifogásolt passzusokat szégyenszemre Alaptörvényébe süllyesztette, hogy azokat az Alkotmánybíróság se érinthesse többé, a Strasbourgi Emberi Jogi Bírósághoz fordultunk, mely összhangban a Ve-

lencei Bizottság és a magyar Alkotmánybíróság megállapításaival megítélte jogunkat évtizedekkel ezelőtt szerzett, és jóhiszeműen, tisztességgel gyakorolt egyházi státuszunk helyreállítására és rehabilitálásunkra. A magyar kormány (hogy időt nyerjen) felülvizsgálatot kért, és közben lázasan dolgozik a kézben tartott jogi fórumok és hivatalok általi jogfosztásunkon, közben hamisan azt híreszteli, hogy a vallásszabadsághoz fűződő alapvető emberi jogunk nem sérül akkor sem, ha egyesületi formába kényszerítenek minket. Megjegyezzük, hogy utoljára ilyen visszaminősítés a nemzeti szocialista és fasiszta előretörés Horthy időszakában, ezelőtt hetven-nyolcvan évvel történt.

A Magyarországi Evangéliumi Testvérközösség nevében meggyőződésünknek adok hangot, hogy a strasbourgi döntés kötelezni fogja a magyar hatóságokat mind az egyházi törvény megváltoztatására, mind a megbántott és megalázott felekezetek jogainak helyreállítására.

Addig is azonban felhívjuk a magyar parlament képviselőinek figyelmét, hogy a Magyarországi Evangéliumi Testvérközösségnek az Igazságügyi Bizottság által „*a társadalom egészére vetítve csekély hasznosulás*”-nak ítélt, hitélete mellett gyakorolt társadalmi tevékenységét bátran beszámíthatja mind a tíz szóban forgó zsidó, más vallású és keresztény felekezetnek. Meggyőződésünk ugyanis, hogy a mintegy 40 intézményünkben több ezer hátrányos helyzetű gyermek számára végzett nevelési, felső- és közoktatási, művészeti iskolai, továbbá felnőttek és idősek számára szociális (idősek otthona, hajléktalanszálló), egészségügyi, családvédelmi és sporttevékenységre lehetőséget teremtő, ugyancsak több ezer személyt érintő, többé-kevésbé negyed százada végzett munkánk, tíz felé osztva is elég lenne tisztességes törvény eljárás esetén hasznosságunk bizonyítására.

Megemlítjük azt is, hogy a többi, eddig elismert vagy „*bevett*” felekezettel ezt a méltatlan tortúrát nem vitték végig, és a ránk kitalált mostani „*törvényi szabályozás*” egyértelműen arról árulkodik, hogy politikai döntéssel visszamenőleg meg akarják fosztani jogainktól, a jövőben pedig meg akarják akadályozni azok érvényesülését.

Megrendülten adunk hangot abbeli tapasztalatunknak, hogy a magyar állam törvényhozó testületén és hivatalain keresztül nem tisztességes polgárai jogainak érvényesülésén (ahogyan ez egy jogállamban magától értendő lenne), hanem azok eltaposásán fáradozik. Mégis, hívó emberekként és rendíthetetlen demokratákként várjuk „*a seregek Ura*” által szerzett nap eljöveteletét, (melyről „*tanakodtak egymással az Úrnak tisztelői, az Úr pedig figyelt és hallgatott, és egy emlékkönyv iraték*

előtte azoknak, akik félik az Urat, és becsülik az ő nevéét”), melyen mindenki megláthatja, „*hogy különbség van az igaz és a gonosz között, az Isten szolgája között és aközött, aki nem szolgálja őt...és feltámad...az igazság napja, és gyógyulás lesz az ő szárnyai alatt*”. (Malakiás könyve 3-4)

Budapest, 2014. július 19.

Iványi Gábor

Endreffy Attila Wesley–Mendelssohn-orgonaestje

A Megbékélés Háza hangversenysorozat következő koncertje 2014. augusztus 25-én, hétfőn 19 órától lesz. Érdekessége, hogy a Mendelssohn orgonadarabokon kívül Samuel Sebastian Wesley műveiből is hallhatunk néhányat. Endreffy Attila, szegedi gyülekezetünk orgonistája mellett közreműködik: Csupor Balázs (orgona). Helyszín: Megbékélés Háza Templom, Budapest-Békásmegyér, Újmegyeri tér.

Csendesnapok Nyíregyházán

Minden évben megtartott eseményünkre szeretettel várjuk az érdeklődőket. Augusztus 15-én, pénteken este 18 órakor kezdődik a programunk, ami Nyíregyházán, ami 17-én, vasárnap délben ér véget. Témája az, ami táborainké is: „*Tied az ország, a hatalom és a dicsőség.*” (Máté 6,13). Az egyes témákat lelkészeink magyarázzák, s ezután lehetőség nyílik csoportos beszélgetésre, kérdéseink feltevésére. Közös étkezésen is részt veszünk. A hétvégének előre meghatározott költsége nincs, önkéntes felajánlásokat köszönettel fogadunk.

Kérjük, részvételi szándékukról **augusztus 8-ig** értesítsék Jónás Miklós lelkészt a (06-42) 506-042-es telefonszámon vagy a met.nyiregyhaza@gmail.com e-mail címen. Bővebb tájékoztatás a www.metkapolna.hu honlapon található.

Adományozás

Hálás köszönet folyamatos támogatásukért! Ha munkánkat, működésünket segíteni szeretné, megteheti sárka csekken (melyet kérésre postázunk), vagy személyesen a 8. kerület, Dankó u. 11. sz. alatt. Telefon: (06-1) 577-05-15 (hétköznap 8 és 16 óra között), e-mail: metegyhazi@wjlf.hu. Banki utalás esetén számlaszámunk: 11708001-20520-380 (OTP Bank). A közleménybe kérjük, írja be, adományát mire szánja! Amennyiben

nem szerepel ott semmi, fenntartási kiadásokra fordítjuk az összeget. Köszönjük!

Képes beszámolók

Rendezvényeinkről rövidfilmeket a www.wesleystudio.hu-n, folyamatosan frissülő honlapunkon láthatnak, és megtalálnak bennünket a Facebook-on is – mind az egyházat, mind a Wesley Stúdiót.

Olvasói vélemény

Kedves Olvasóink újsággal kapcsolatos véleményét, történeteit, gondolatait, kérdéseit szeretettel és folyamatosan várjuk az ev@wjlf.hu e-mail címre.

A Wesley János Lelkészképző Főiskola pótfelvételt hirdet

- pedagógia bölcész alapszakra,
- 5 féléves hittanár-nevelőtanár mesterszakra,
- 10 féléves, osztatlan hittanár-nevelőtanár, és
- teológus és lelkész szakra nappali és levelező tagozaton 2014 szeptemberére. A részletekről a www.wesley.hu oldalon talál tájékoztatást!

Gyülekezeti honlapjaink:

Békásmegyér: www.megbekelestemplom.hu

Kispest: www.meltosagnapja.hu

Kisvárd: www.galilea.hu

Nyíregyháza: www.metkapolna.hu

HAVI ISTENTISZTELETI REND

Az Európai Unió a 2014-es évet „A család és a munka összehangolása évének” nyilvánította

Az év igéje: „Isten közelsége oly igen jó nékem.” Zsoltárok 73,28a

Egyházi évünk mottója: Alkotásra és közösségre teremtve

2014. AUGUSZTUS

Augusztus hónap igéje: „Énekelj az Úrnak, te egész föld! Hirdessétek szabadítását nap mint nap!” 1Krónika 16,23

Istentiszteletek		Bibliaórák	
	<i>Igehely</i>	<i>Téma: Galata 3,28 kifejtése</i>	
Augusztus 3. Szenháromság után 7. vasárnap	<u>János 6,67-69</u> Róma 6,19-23 2Mózes 16,2-3. 11-18		
Augusztus 10. Szenháromság után 8. vasárnap	<u>János 8,37-45</u> Róma 8,12-17 Ézsaiás 2,1-5	Első hét	Amikor (még) nem szabadít meg, de jelenlétével szabaddá tesz 1Mózes 39,20-23 „De az Úr Józseffel volt...”
Augusztus 17. Szenháromság után 9. vasárnap	<u>Lukács 12,42-48</u> 1Korinthus 10,1-13 Jeremiás 1,4-10	Második hét	Szabadítás – a mennyei világ segítségével Apostolok Cselekedetei 5,17-32 „De az Úr angyala éjszaka megnyitotta a börtön ajtaját...”
Augusztus 24. Szenháromság után 10. vasárnap	<u>János 8,21-30</u> 1Korinthus 12,1-11 2Mózes 19,1-7	Harmadik hét	Szabadítás – embereken keresztül Apostolok Cselekedetei 23,12-35 „De te ne engedj nekik...”
Augusztus 31. Szenháromság után 11. vasárnap	<u>1János 2,1-2</u> Lukács 18,9-14 2Sámuel 12,1-15a	Negyedik hét	Szabadítás által, hogy nekünk ad erőt Bírák 16,22-31 „Sámson haja azonban megint nőni kezdett ...”

Egyperces áhítat minden napra

Augusztus 1. péntek

„Ne bosszankodjál az elvetemültekre, ne irigykedjél a gonosztevőkre. Mert hirtelen levágattatnak, mint a fű, s mint a gyöngye növény elfonnyadnak.” (Zsoltárok 37,1-2)

Minden értelmes ember arra vágyik, hogy életének, munkájának legyen értelme, eredménye. Nagy kísértésünk, hogy a siker érdekében igénybe vegyünk olyan eszközöket is, melyeket a gátlástalan gazemberek használnak. Jól látható, hogy ez anyagilag sokaknak pillanatnyilag „gyümölcsöző”, míg mások nem látják az áldást megfeszített munkájukon sem. A zsoltáríró felszabadítana a bosszankodás kicsinyessége alól, és arra bátorít, hogy isteni távlatokban szemléljük az eredményesség kérdéseit. Ne feledd „a fű” és „a gyöngye növény” hasonlatokat: veled kapcsolatban távlatosabb tervei vannak az Úrnak!

Augusztus 2. szombat

„Bízzál az Úrban és jót cselekedjél; e földön lakozzál és hűséggel élj.” (Zsoltárok 37,3)

A bizalomra akkor van szükség, amikor a gonoszok uralkodnak, és a maguk törvényeit akarják kötelezővé tenni. Még ilyenkor is az isteni normákhoz akarjuk tartani magunkat, a „jót” akarjuk cselekedni. Nem tervezük az ország elhagyását (e földön lakozunk), és hiszünk Isten megtartó hűségében.

Augusztus 3. vasárnap

„Gyönyörködjél az Úrban, és megadja néked szíved kéréseit.” (Zsoltárok 37,4)

Nagy kérdés, hogy mik a szívügyeink (szívünk kérései). Aki önző szempontjait félti, az természetesen csalódhat, de mi megismertük Isten magasabb rendű gondolatait. Kis mértékben az Ő szemével tekintünk a bennünket is érintő eseményekre, és ez el nem keserít, sőt gyönyörűséggel tölt el a hit, hogy Isten mindenből, még a kedvezőtlen eseményekből is jó gyümölcsöket tud előhozni. Ezért egész életünkkel támogatjuk az Ő elképzeléseit.

Augusztus 4. hétfő

„Hagyjad az Úrra a te útadat, és bízzál benne, majd ő teljesíti.” (Zsoltárok 37,5)

Nem félünk, ha látszólag elveszítjük az irányítást a bennünket érő ügyek felett. Bizalommal az Úrra bízunk gondjainkat. Ő munkálkodik akkor is „ha útja rejt-

ve van”, ha úgy tűnik, mintha nem történne semmi. A dolgok végkimenetele nem kérdéses.

Augusztus 5. kedd

„Felhozza a te igazságodat, mint a világosságot, és a te jogodat, miként a delet.” (Zsoltárok 37,6)

A mai igénk voltaképpen a tegnapi mondat magyarázatául is felfogható. Hogyan is „működik” az Úr? Egyszer csak mindenki számára nyilvánvalóvá (világossá) teszi igazunkat, és jogainkat is oly egyértelműen tárja környezetünk elé, mint amilyen vitán felüli a déli nap győzelmes ragyogása.

Augusztus 6. szerda

„Csillapodjál le az Úrban és várjad őt; ne bosszankodjál arra, a kinek útja szerencsés, se arra, a ki álnok tanácsokat követ.” (Zsoltárok 37,7)

Úgy tűnik, időről-időre figyelmeztetnünk kell háborgó lelkünket egy kis csillapodásra. Szükségünk van a naponkénti elcsendesedésre és arra, hogy az alattomos gazemberek „szerencséje” láttán kapkodó, indulatos érzelmekkel ne tegyük tönkre napjainkat. Az Úr nem okoz csalódást annak, aki szabadítására vár.

Augusztus 7. csütörtök

„Szűnj meg a haragtól, hagyd el heveskedésedet; ne bosszankodjál, csak rosszra vinne! Mert az elvetemültek kivágattatnak; de akik az Urat várják, öröklik a földet.” (Zsoltárok 37,8-9)

Hívő emberként is nehéz a gonoszok elvetemültségét kulturáltan megélni. Az indulat, a harag, a bosszúság vagy a heveskedésre való képesség mind-mind teremtett lényünkéből fakad, de az Úr nemesebb ügyek akadályainak elhárítására ajándékozta ezeket a készségeket. Az indulatosság azért is fölösleges – és ezt nemcsak a hitünk, hanem történelmi tapasztalataink is igazolják –, mert a leghatalmasabb zsarnokok és gonosztevők fája sem ér az égig. Tudod, „a fejsze, a fák gyökerére vetett...”

Augusztus 8. péntek

„Egy kevés idő még és nincs gonosz; nézed a helyét és nincsen ott.” (Zsoltárok 37,10)

Az ige „egy kevés idő”-ről beszél. Isten óráján persze más mutatók vannak, de ha megéred, ha nem, a tétel igaz: eljön a pillanat, amikor a rendíthetetlen földi tró-

nok hült helye emlékeztet csak a régen volt rettegett hatalomra. A „kevés idő” egy része már eltelt. Még kevesebb van hátra. Van értelme még egy kis kitartásnak.

Augusztus 9. szombat

„A szelídek pedig öröklik a földet, és gyönyörködnek nagy békességben.” (Zsoltárok 37,11)

A szelídeket (vallásos kifejezéssel az „alázatosokat”) erőszakos világunk gyakran félreérti, sőt le is nézi. Pedig a szelídség és az alázat nem gyengeség, hanem a jó melletti teljes elkötelezettség, és a másik feletti diadalmaskodás elutasítása. A szelídséghez hozzátartozik az önzetlen és örömteli szolgálat is. A szelídség útja a „szelíd és alázatos szívű” Mester hűségese követése.

Augusztus 10. vasárnap

„Fondorkodik a gonosz az igaz ellen, és fogait csikorogtatja rá: Az Úr neveti őt, mert látja, hogy eljő az ő napja.” (Zsoltárok 37,12-13)

A gonoszok igazak elleni acsarkodása félelmetes jelenség. De mi nem az ő foguk fehérjét tanulmányozzuk, hanem az Úrra nézünk, és meglepetten bár, mégis nagy felszabadultsággal állapítjuk meg, hogy a Mindenható nevet. Igen, olyan nevetséges és gyümölcstelen a földi halandó „fondorkodása” és az igazak elleni „buzgó” fáradozása.

Augusztus 11. hétfő

„Fegyvert vonnak a gonoszok; felvonják ívöket, hogy a szegényt és nyomorultat elejtsék, és leöljék az igazán élőket; De fegyverök saját szívökbe hat, és ívök eltörik.” (Zsoltárok 37,14-15)

Nagy bátorságra vall, és igazi hőstett, amit a hatalom művel, amikor olyanokkal fordítja szembe kényszerítő eszközeit (fegyvereit), akiket védeni, és akiről gondoskodnia kellene. A „szegény”, a „nyomorult” és „az igazán élő” nem ellenfél, eszébe se jut a harci konfliktus keresése. A szóban forgó személyek és csoportok együtt sem képesek arra, hogy érdekeiket vagy életüket megvédjék. Az Örökkévaló azonban az ő oldalukon áll, és igen gyakran az erőszakos hatalmasok fegyverét önmaguk ellen fordítja.

Augusztus 12. kedd

„Jobb a kevés az igaznak, mint a sok gonosznak az ő gazdagsága. Mert a gonoszok karja eltörik, de az igazakat támogatja az Úr.” (Zsoltárok 37,16-17)

Az igaz ember elégedett a tisztességgel szerzett javakkal. Gonoszsággal és erőszakkal átmenetileg „többre” lehet jutni. De mit ér mindez, ha nem hasznosul, és nem nyújt élvezetet, igazi támasz nélküli, „törött kezű”

birtokosának? Az Úr támogatásával a kevés is sokakat megeléghet.

Augusztus 13. szerda

„Jól tudja az Úr a feddhetetleneknek napjait, és hogy örökségek mindörökké meglesz. Nem szégyenülnek meg a veszedelmes időben, és jóllaknak az éhség napjaiban.” (Zsoltárok 37,18-19)

Az egyik kérdés az, hogy van-e örökségük a feddhetetleneknek túl kikezdhetetlen erkölcsi tartásukon. Ha igen, nem kell aggódniuk, hogy eredményeiket a gátlátalan hatalmi mámorral eltelt gonoszok eltapossák. A „mindörökké” szó ígérete külön is elgondolkodtató. A másik kérdésünk pedig az, hogy vajon kell-e bármikor, bármiért, szorosabban véve pedig „a veszedelmes időben” szégyenkeznünk. Ha nem, akkor semmiféle sérelem meg nem szégyeníthet, le nem járathat. Nem kell lehajtanunk a fejünket, ha önbecsülésünk a másik oldalra sorolt bennünket.

Augusztus 14. csütörtök

„De a gonoszok elvesznek, és az Úrnak ellensége, mint a liget ékessége, elmúlik, füstként múlik el.” (Zsolt 37,20)

A gonoszok jövőképe kevésbé vigasztaló, mint az időnként elnyomott igazaké. A legszebb ligetet, a legdrágább főúri parkot is fenyegeti az ember által csak részlegesen zabolázható elem, a tűz pusztítása. A gögös hatalomról, mint égéstermekről (orrfacsaró füst) beszélni, már-már több mint vigasztalás.

Augusztus 15. péntek

„Kölcsön kér a gonosz és meg nem fizet, de az igaz irgalmas és adakozó.” (Zsoltárok 37,21)

A gonosz önző és megbízhatatlan. Nem jellemző rá a kölcsön visszafizetésének őszinte igyekezete. Sőt, méltatlan örömmel tölti el, ha valaki jóhiszeműségével visszaélhetett, becsaphatta és megkárosíthatta. Mi másfajta „sikerben” vagyunk érdekeltek. Megtanultuk végtelen gazdagságú Urunktól, hogy irgalmasságot gyakorolni, adni nagyobb öröm és jobb befektetés, mint kapni vagy erővel szerezni.

Augusztus 16. szombat

„Mert a kiket ő megáld, öröklik a földet, és a kiket ő megátkoz, kivágattatnak azok.” (Zsoltárok 37,22)

Néha olyan idők járnak, hogy az ember alig tud olyan helyre lépni, amit a gonosz hatalmasok nem sajátítottak már ki, nem tettek erőszakkal magántulajdonukká. Isten Igéje szerint azonban mindez mások javainak a bitorlása csupán, hiszek az „örökösök” nem ők, hanem azok, akiket az Úr megáld.

Augusztus 17. vasárnap

„Az Úr szilárdítja meg az igaz ember lépteit, és útját kedveli. Ha elesik, nem terül el, mert az Úr támogatja kezével.” (Zsoltárok 37,23-24)

Az igaz ember nem öntelt, tudja, hogy határozott lépéseinek, jellemzőségeinek az eredőjét az Úr felismert igazságában kell keresnie. Ragaszkodnia is kell ezekhez az értékekhez, hiszen óvatlan pillanataiban gyarló emberként ő is elbukhat. De még ebben a méltatlan helyzetében is van reménye a talpra állásra. Van, aki segítő szándékkal utánanyúl...

Augusztus 18. hétfő

„Gyermek voltam, meg is vénhedtem, de nem láttam, hogy elhagyottá lett volna az igaz, a magzatja pedig kenyérkéregetővé.” (Zsoltárok 37,25)

Dávid fordulatokkal teli, élményekben gazdag élete során sok mindent látott. Tapasztalata ezért mindannyiunk számára iránymutatás: igaznak lenni jó befektetés és maradandó örökség.

Augusztus 19. kedd

„Mindennapon irgalmatoskodik és kölcsön ad, és az ő magzatja áldott.” (Zsoltárok 37,26)

A könyörtelen világ az igaz embert nem teszi szívtelessé és önzővé. Örömmel ad, és nem nézi, hogy mások követik-e példáját és viszonozzák-e nagyvonalúságát. „Magzatja” nem úgy általában áldott. Kiváltsága abban áll, hogy csodálatos örökség birtokosa: nem magának kapar, hanem áldást oszt és áldássá lesz a világ számára.

Augusztus 20. szerda

„Kerüld a rosszat és jót cselekedjél, és megmaradsz mindörökké.” (Zsoltárok 37,27)

A zsoltár refrénszerűen visszatérő intelme, hogy semmilyen mértékig ne válasszuk a rosszat az eredmények elérése eszközeként. Aki egyszer megízlelte a jót, és meggyőződésévé vált, hogy az Úr az igazakat támogatja, az ne kezdje előlről önmagával a vitát arról, hogy megéri-e tisztességesnek lenni. Isten hosszútávon gondolkodott a követői megtartásáról.

Augusztus 21. csütörtök

„Mert az Úr szereti az ítéletet, és el nem hagyja az ő kegyeseit; megőrzi őket mindörökké, a gonoszok magvát pedig kiirtja.” (Zsoltárok 37,28)

Az „ítélet” (közérthetőbben a jogszerűség vagy méltanyosság) isteni érték. A Mindenható véletlenül sem áll az erőszakos hatalom oldalán. De azt sem hagyja, hogy „kegyeseivel” a gonoszok azt tegyék, amit akarnak, és ezt a kikezdehetetlen hatalmukat ráadásul egyfajta örök

ös hitbizományként utódaikra testálhassák. Nem a gonosz, csak elrettentő példája időtlen és felejthetetlen.

Augusztus 22. péntek

„Az igazak öröklik a földet, és mindvégig rajta lakoznak.” (Zsoltárok 37,29)

Ma ismét arra kaptunk bátorítást, hogy legyünk büszkék rá, ha az igazak közt tartanak nyilván bennünket, és erősödjünk meg abban a meggyőződésben, ami eddig is éltetett bennünket: noha idegenek és jövevények vagyunk ezen a földön, de mégsem a gonosz zsarnokok megtúrt páriái. Az örökösök méltóságával élhetjük földi napjainkat is, tudva, hogy az Úrtól kapott örökség visszavonhatatlanul a miénk az idők hosszú során át.

Augusztus 23. szombat

„Bölcsességet beszél az igaznak szája, és a nyelve ítéletet szól.” (Zsoltárok 37,30)

Sokan azt hiszik, hogy a gazdag ember véleménye értékesebb, hiszen sikeressége feljogosítja akár megfélemlíthetetlen vélemény kimondására is. A bölcsesség azonban az igaz ember elválaszthatatlan tulajdonsága, ahogy a szavakban való megbízhatósága is.

Augusztus 24. vasárnap

„Istenének törvénye van szívében, lépései nem ingadoznak.” (Zsoltárok 37,31)

Emberi tulajdonság az alkalmazkodás képessége is. Sokan vannak, akik a megélhetés vagy családfenntartói szempontok miatt elfogadhatónak tartják a megalkuvást. De az igaz nem az éppen időszerű hatalomnak, hanem az örök Istennek akar megfelelni, és ezért a szívébe írt törvényeknek kíván engedelmessé válni. Megingathatatlanul járja az „igazság ösvényét”, az igaz Isten lépteit követi.

Augusztus 25. hétfő

„Leselkedik a gonosz az igazra, és halálra keresi azt; De az Úr nem hagyja azt annak kezében, sem nem károztatja, mikor megítéltetik.” (Zsoltárok 37,32-33)

A bölcs ember nem kéri, hogy Isten kímélje meg a rá leselkedő gonosszal való szembeszállástól. Tudja, hogy naponként kihívást jelent léte az igazságtalan törvénytírók számára. Az is meggyőződése azonban, hogy a vele szemben hozott hamis emberi ítéletek nem kötelezik az igaz bírót, aki soha nem szentesíti a hatalmi gőg támogatta földi döntéseket.

Augusztus 26. kedd

„Várjad az Urat, őrizd meg az ő útját; és fölmagasztal téged, hogy örököld a földet; és meglátod, a mikor kiirtanak a gonoszok.” (Zsoltárok 37,34)

A tántoríthatatlan remény, a megadás nélküli várakozás, jó gyümölcsöt terem a te vagy az utódaid életében. Az Úr nem feledkezik meg róla, nem tilthatnak ki a földről, sőt tanúja lehetsz Isten ellenségei bukásának is. Csak türelem!

Augusztus 27. szerda

„Láttam elhatalmasodni a gonoszt és szétterjeszkedett az, mint egy gazdag lombozatú vadfa; De elmúlt és ímé nincsen! Kerestem, de nem található.” (Zsoltárok 37,35-36)

Ki ne ismerné a növényvilág erőszakos teremtményeit, melyek házakat, falakat, sziklákat is megrepeszthetnek, és elboríthatnak. De olyat is láttunk már, hogy az efféle vadnövények Isten akaratából egyik pillanatról a másikra száradtak ki és váltak avarrá. Ne tévesszen meg a pillanatnyi látszat!

Augusztus 28. csütörtök

„Ügyelj a feddhetetlenre, nézd a becsületest, mert a jövődő a béke emberé.” (Zsoltárok 37,37)

A Biblia eredeti szövege talán egy kicsit erőteljesebb, hiszen az Ige nem arra int, hogy tanulmányozzuk a feddhetetlen és becsületes emberek életét, vegyünk róluk példát, hanem arra kell vigyáznunk, hogy mi magunk maradjunk feddhetetlenek és becsületesek, máskülönben alkalmatlanok volnánk az élhetőbb világ megteremtésére. Sokan hiszik azt, hogy jövőjüket erőszakkal, csalással, gátlástalansággal alapozhatják meg. Pedig bármi történjék is, beleértve az esetleges háborúkat és elnyomásokat is, mindig a békevágy és az értelmesebb világ akarása kerekedik felül. Légy ennek eszköze!

Augusztus 29. péntek

„De a bűnösök mind elvesznek; a gonosznak vége pusztulás.” (Zsoltárok 37,38)

Már csak önző számításból sem érdemes a bűnös úton sikereket elérők társaságához tartozni. Pillanatnyi hatalmuk nem hordozza Isten áldását, nincs hosszú távú ígértek a mindent átfogó győzelemre, sőt sorsuk – az Ige üzenete szerint – meg van pecsételve.

Augusztus 30. szombat

„Az igazak segedelme pedig az Úrtól van; ő az ő erősségök a háborúság idején.” (Zsoltárok 37,39)

Ha tegnap intő üzenetet kaptunk: meg ne kísértsen bennünket a gonoszság által szerzett siker könnyű ígérete, ma az a bátorító üzenetünk, hogy az Úr nemcsak békeidőben, hanem a háborúságok szörnyűségei és kilátástalansága alatt is erősségünk, támaszunk lesz. A harcok – esetleg vereszeségek – elkerülhetetlenek. Nem az azoktól való megkíméltetést kérjük, hanem hálát adunk Urunknak Istenünknek, hogy ad elégséges erőt nemcsak a próbák elviseléséhez, hanem a majdani béke megteremtéséhez is.

Augusztus 31. vasárnap

„Mevédi őket az Úr és megszabadítja őket; megszabadítja őket a gonoszoktól és megsegíti őket, mert ő benne bíznak.” (Zsoltárok 37,40)

Örök tapasztalat, és mégis milyen sokan megtévednek: nem érdemes a gonoszokban bízni. Rövid távú sikereik érdekében mindent ígérnek, valójában azonban csak felhasználnak bennünket, és ha nincs ránk szükség, gondolkodás nélkül szabadulnak meg tőlünk. Az Úrra azonban minden pillanatban számíthatunk: győzelmeink tőle vannak, vereségeink idején sem hagy magunkra, s azok tanulságait is javunkra fordítja. Megvalljuk benne való hitünket, bizalmunk töretlen.

-ig

Életművészet

„Elfogadni tudni a boldog napokat,
de az örömteleneket is.

Sem kicsordulni, sem elsivárulni.

Sem elcsorbulni, de túl sokat sem érni.

Sem szónokolni, sem elnémulni.

Nem megtenni gyorsan, de nem is késlekedni.

Nem hivalkodni, és nem tetszelegni -
sem az éles kést, sem a díszes cserepet nem
kíméli az idő.

Az előbbi elcsorbul, az utóbbi színét veszti.

Utat választani, de nem a sikerét, hanem a
boldogságét.

Az úton járni, majd végigmenni,
a nagyságot az erénnyel, és nem a szerencsével
mérni.

Egyszerűen boldognak lenni – dísz, ragyogás,
külcsín nélkül.”

(Tatiosz)

ÉLETEK, PÉLDÁK

Szenci Molnár Albert

1574-ben, 440 éve született Szenci Molnár Albert. Székely eredetű, jómódú molnár fiaként látta meg a napvilágot Szenc mezővárosában. A család később elszegényedett. A fiatal Albert az első vándorútját alig 12 éves korában tette meg, miután édesanyja meghalt, és ő 5

testvérével árván maradt. Útja Göncön ért véget, ahol Károli Gáspár (eredeti nevén: Radics Gáspár) bibliafordításának kiadásában inasként segédkezett, hordta a frissen írt bibliai lapokat Göncről a vizsolyi nyomdába. Ezután rövid ideig Debrecenben tanult. Mivel szegény volt, mindenféle munkát elvállalt: mosogatott a konyhán, takarította a szobákat, kipucolta jómódú diáktársai cipőit, ezért megkapta az ételmaradékot.

Később Kassára került nevelőnek. Majd elhatározta, hogy külföldre megy és felkeresi azokat a híres városokat, ahol egykor Luther Márton és Kálvin János élt és tanított. 1590-ben kezdte meg 9 évig tartó első nyugat-európai útját. Európa neves protestáns egyeteméin tanult: Wittenbergben, Drezdában, Heidelbergben és Strasbourgban. Az utóbbi a kései humanizmus jeles központja volt, ahol Szenci számos tudós férfival életre szóló barátságot kötött. Mivel a kollégium igazgatója szerint nem voltak „egy nevezőn” a hit dolgában – ők szigorúan ragaszkodtak Luther tanításához, Szenci pedig a kálvini irány felé tekingetett –, el kellett hagynia a várost. Ekkor járta végig – szinte bujdosva – Svájcot és Itáliát. Genfben fogadta az idős Béza Tódor, az akadémia zsoltárfordító rektora. Ezután 3 évig tanul még Heidelbergben.

1599-ben rövid időre hazatért, hogy tanulmányaihoz támogatókat keressen. Néhány hónap múlva azonban 12 évre újra külföldre ment, hogy írói és könyvkiadói vágyait valóra váltsa. Előbb Frankfurtban élt nyomdai korrektorként, majd Altdorfban Conrad Rittershausen

humanista nyelvtudós támogatásával. Itt készült el a hazai iskolák megsegítésére szánt latin-magyar és magyar-latin szótára. Ez a könnyen forgatható kézisztár kevés változtatással a XIX. század végéig közkezen forgott. Szenci szótárának egy példányát személyesen vitte el egyik mecénásának, Rudolf császárnak Prágába. Itt kötött barátságot a kor neves csillagászával, Keplerrel.

Altdorfban fejezte be fő művét, Dávid zsoltárainak verses átköltését. Ezt a kiadványt Móritz hesseni fejedelemnek ajánlja. A következő hat esztendőben a fejedelem gazdag támogatása nyugalmat biztosított számára. Ebben az időben rendezte sajtó alá a heidelbergi kátéból összeállított *Kis Catechismust*, Károli Gáspár bibliafordításának revideált kiadását, valamint latin nyelvű magyar nyelvtanát, és még jó néhány nyelvészeti munkáját.

1611-ben feleségül vette a német Kunigunda Ferinarit, majd barátai hívására a következő évben hazatért. Komáromban végzett lelkészi szolgálatot, később Erdélybe látogatott. Itt találkozott Bethlen Gábor fejedelemmel.

1615-ben kezdődött harmadik – 9 évig tartó – külföldi útja. Ambergben segédtanítoként, majd oppenheimi kántorként működött, végül újra Heidelbergben telepedett le. Harmadik útja során főleg református szellemű egyházi műveket jelentetett meg, többek között Kálvin Institutójának magyar fordítását és Abraham Scultetus prédikációit. 1624-ben Bethlen Gábor hívására végleg hazatért.

1626 körül költözött Kolozsvárra, és rövidebb megszakításokkal ott töltötte hátralévő éveit. Naponta vezetett naplója 1617-ben megszakadt, így utolsó éveiről alig van információnk. Annyi bizonyos, hogy 1630-ban még kiadta a kor egyik jelentős elmélkedés-gyűjteményének magyar nyelvű átdolgozását *Discursus de summo bono* (A legfőbb jóról) címmel. A nyughatatlan életű lelkész-író nagy szegénységben, elhagyatva halt meg Kolozsváron 1634-ben. Sírja ma is látható a házsongárdi temetőben.

Szenci Molnár Albert terjedelmes életműve rendkívül értékes fejezete a XVII. századi művelődésünknek. Költői értékeit és utóéletét tekintve művei közül mégis elsősorban zsoltárkönyve érdemel kiemelkedő figyelmet. Szenci Maró Kelemen és Béza Tódor francia énekei nyomán végezte munkáját, felhasználta Ambrosi-

us Lobwasser német zsolnárkönyvét is. Teljesítménye egyedülálló: a 130 különböző dallamra, nagyon változatos versformákban írt 150 zsolnárt, 90 nap alatt bújtatja – ahogy maga írja – „magyar zubbönköntöskébe”.

Az elkészült 150 zsolnárból egy példányt haza is küld ezekkel a szavakkal: „Szerelmes anyám, keresztyén anyaszentegyházam, hozzád való háládatosságomnak ez kisded jelét vöd jó néven, míg a szerelmesed, a Jézus Krisztus, ennél nagyobb szeretet.”

Egész életében az Úr Jézus áldozatát tükrözte. Meglehetősen sokat szenvedett, hogy másoknak örömet szerezhessen, gyakran éhezett, hogy másokat táplálhasson, szegényen élt, hogy egy országot gazdagíthasson.

Egy példa Szenci zsolnárt átköltésére:

Zsolnárt 25,1-4. (Károli fordítás)

„Dávidé. Hozzád emelem, Uram, lelkemet!
Istenem, benned bízom; ne szégyenüljek meg; ne örüljenek rajtam ellenségeim.

Senki se szégyenüljön meg, a ki téged vár; szégyenüljenek meg, a kik ok nélkül elpártolnak tőled.”

Ez a zsolnártvers Szenci átköltésében, a református énekeskönyvben így hangzik:

„Szívemet hozzád emelem, És benned bízom, Uram;
És meg nem szégyenítetem, Nem nevet senki rajtam,
Mert szégyent nem vallanak, Akik hozzád esedeznek,
Azok pironkodjanak, Akik hitetlenül élnek.”

Dr. Füzesi Zoltánné

ÍGY TÖRTÉNT

Határok, ollók, kerítések

Furcsa nyár ez a mostani. Egyszerre emlékezünk a 25 évvel ezelőtti határnyitó nyárra, és szembesülünk új kerítésekkel. Akkor vasfüggönyt nyitottak, most vaskerítést húztak, utóbbit az elhíresült történelemhamisító emlékmű körül, hogy a tiltakozók ne közelíthessék meg. Akkor a határnyitás a szabadságot tette elérhetővé, most az elzárt tér bizarr módon csak nevében hirdeti a Szabadságot.

A lebontott és a felállított kerítés is jelképes. Jelképes volt az is, hogy negyedszázaddal ezelőtt a rendszerrel együtt avult el, esett szét, rozsdásodott meg 40 év után a vasfüggöny. Még 1949-ben húzták fel. Először aknamező vette körül, később az aknazárat elektronikus jelzőrendszer váltotta, de az évtizedek alatt használhatatlanná vált: a szél, az eső, az állatok is hamis riasztást okoztak. A határőrök gyakran megzavarodtak, akár az ellenfelektől és a pusztulástól riadozó, hol lazuló, hol újra szigorodó rendszer. A némely politikusnál, úgy látszik, messzebbre látó határőrség már 1987-ben kezdeményezte a lebontását, mondván: ha már a fél országnak útlevele van, a kerítés fenntartása „szakmailag, erkölcsileg és politikailag nem indokolt”.

Magam abban a bizonyos „egypártban” dolgoztam a nyolcvanas évek második felének változást érlelő vilá-

gában, és még ott is sokan kezdtük észrevenni: bármiben hittünk korábban, a rendszer fenntartása – ahogy a kerítése – „szakmailag, erkölcsileg és politikailag nem indokolt”. A politikusok még két évet nyüglődtek, reformerek és vaskalaposok huzakodtak egymással, végül 1989-ben elszánták magukat. Februárban még az egykor nagyhatalmú Politikai Bizottság is rábólintott a határőrség javaslatára. A korábbi világ szétesett. Állítólag már nem is kértek engedélyt Gorbacsovtól, csak bejelentették: lebontják a vasfüggönyt.

Mondják: a lelkes munkások túl gyorsan haladtak. Mire júniusban a két külügyminiszter: Horn Gyula és Alois Mock a világ szinte összes nagy tv-társaságának kamerája előtt elvágta volna a drótot, azt az ünnepi szcena kedvéért egy darabon újra kellett építeni a számukra. Lehet, hogy az is jelkép vagy baljós előjel volt, hogy Horn panaszkodott: életlen az olló, nem könnyű megszabadulni a vasfüggönytől. De életlen vagy nem, akkor Hornnal együtt egy ország fogta azt az ollót. Mindenki tudta: most vágjuk ki magunkat a korlátok közül, a szabad mozgás, a szabad gondolat, a szabadon tervezhető jövő akadályainak fonadékából. A világ megnyílt, Európa és a fejlett világ egy karnyújtásnyira került. A tempó felgyorsult. Augusztusban a Fertő tónál Pán-európai Pikniket rendeztek, Pozsgay és Habsburg Ottó védnökségével.

Az osztrák díszvendégek számára felemelt sorompónál több száz keletnémet rohant át az immár elektronikus zár-mentes határon. A helyi határőrparancsnok is érezte az új idők szelét: megtiltotta a fegyverhasználatot.

A kormánynak megint a kisemberek bátorsága mutatott utat: szeptembertől hivatalosan is engedélyezték 60-70.000 NDK-s útját a szabadság felé. Ezzel jelképesen, ahogy novemberre valóságosan is leomlott a berlini fal, Európa egyesült.

Akkor. És most? Mintha a határzár – immár nem vasból, hanem bezárkózó eszmékből, Európa legjobb hagyományainak megtagadásából – újra épülne. Sok kis

kerítéssel, kordonnal, korláttal együtt. Nem lépi át a határt a jobb módú a szegény felé, korlát és korlátoltság választja el a többséget az ilyen vagy olyan kisebbségtől, az egyik politikai oldalt a másiktól, de még az ún. „nagyegyházakat” is a többi vallási közösségtől. Hogy hagyhatták volna különben tiltakozó vagy szolidáris szavak nélkül más hívó közösségek jogfosztását, megálázását és megszorítását?

Hol van az az olló, amellyel átvághatnánk az új kerítések? Hol az az olló, még ha életlen ez is, ha nem is áll könnyen a kezünkre, ha be is rozsdásodott a 25 év alatt? Lehet azt még használni. Nagy szükség van rá.

Lendvai Ildikó

ÍGY ÍRUNK MI

Sikerességeim a szociális szféra állami oldalán három turnusban

Annak idején, közel húsz éve már – nekem mégis még mindig éles, édes (nem múltbéli rózsaszínűsítés okán, hanem azon kor kevésbé felszines, informatikai internetalapú megközelítések hiányában, a minden rosszra kíváncsi közvélemény kívánalmai alatt) emlék.

A hajléktalan munkanélkülieket nemes (vagy csak államigazgatási megokoltságból) a budapesti XIII. kerületi lakosoknak fenntartott munkaügyi kirendeltségen, a finomságos Vígszínház melletti Katona József utcában tartották nyilván, segélyezték, kínáltak fel nekik álláslehetőséget, megfelelőt persze (jó kérdés, bár törvény szabályozza, hogy mi a „megfelelő” állás- és képzési lehetőség) amennyiben rendelkezésre állt.

Munkatársaimmal sem találtunk semmi szokatlant ebben, jóllehet a hajléktalanság kérdése akkor még a rendszerváltás kódéből szokatlan, újszerű volt, sztereotípiákkal telítve ugyanakkor persze, de természetesen tűnt, hogy akár a Pozsonyi útról jött valaki munkanélküli segélyért, éppen szép német, nagy autóval (imhol máris sztereo a tipia), vagy nagy cekkerrel a piacról (akkori Lehel téri hagyományos piac), vagy éppen a Dózsa György úti hajléktalanszállóról: egyenlők, mindannyian, s azért vannak itt, s mi is ott a másik ol-

dalon, hogy munkát, pénzt, képzést kapjanak, átmenetileg, vagy kezdésnek, helyrehozásnak, kiszorulóknak a munkaerőpiacról, hiszen a szolidaritás elve érvényesül a törvényhozó akaratából, kit a népképviselő ruházott fel nemes küldetésére, hogy a közjóért tegyen.

Zárójelben írnám, hogy egyszer (vagy többször is?) érdemes lenne írni a társadalombiztosítás alapvetéséről, amely szolidaritási elven valósul meg, s hogy ez hova tűnt a rendszerből. Mert: ki szolidáris most a társadalombiztosítás szerint? Mi illeti meg azt, aki rövid időre, vagy hosszabb távon kirekedt a munkaerőpiacról? Ugye nem csak az, hogy kitesszük azok köréből, akikkel foglalkozni kell? Kiírjuk a statisztikákból? Nem is léteznek, tehát nem kell velük törődni, holott a felelős államigazgatás/közjogiság alapja, hogy a rászorulóért felelősséget vállal, hiszen ők is tettek/fizettek a többiekért, akik közül bárki kerülhet hasonló helyzetbe, mint ők, s akkor ők igényelhetik a többiek/többség támogatását?! Nem ajándék ez! Járulékot, hozzájárulást, adót fizettek érte. S mostanság érzem, még a pusztá létezésük is zavarja az államigazgatót: egyszerűen nem tud velük mit kezdeni. „Kevés a pénz” – mondják, s ezért kiírja őket a „rendszerből”, de ezt hogyan is lehet? Pápiron csak, persze. De mi lesz, lett ezekkel az emberekkel?

De hiába a papír, amikor emberek mindenféle ellátás, munka, orvosi segítség, lakhatás, és egyáltalán pénz híján maradnak.

Sokszor eszembe jut azóta a kép, amolyan Marabukarikatúraszerűen: íróasztalánál egy közjónkért munkálkodó köztisztviselőes izzadtan görnyed iktatandó irathalmazok, kimutatások, tervek fölött, számoló és számítógéppel karöltve, hogy mennyi is legyen a minimálbér, akár, vagy a legkisebb munkanélküli segély. „Miként tudnék a többiekért jót tenni?” – ezt buborék mutatja a feje/agya körül, mintegy a gondolatát, s rövidesen kihökken egy olyan összeg, ami köszönő viszonyban nincs a KSH által meghatározott számokkal: nevezetesen azzal, hogy milyen/mennyi pénz szükséges létfenntartásra.

Belső fintorom jelzi a diszkrepanciát (de jó a szó, bár nem szeretem), hogy gyakorta ugyanaz a személy/szervezet állapítja meg a kettőt: vagyis például a KSH saját adatainak ellentmond.

Ott álltam az utcafronton. Kezdő diplomásként. Kigyóztak a sorok a Vígszínház szomorú árkádjai körül, páros sorok voltak ezek a kirendeltség előtt. Próbaidőn, „kopaszként” (akár az újonc katonát a seregben) nemes posztra állított a munkáltatóm: frontvonalra, jelentkezők első sorban nálam, s én adom az állásajánlatot, gépből nyomtatva, pecsétet a munkanélküli kiskönyvbe, hogy eleget tett együttműködési kötelezettségének – vagyis megjelent a számára előírt jelentkezési napon. „Pecsételésre jöttem csak”, mondták, vagy éppen igazolásért, hogy nyilvántartják nálunk. Akinek hosszabb ügyintézés kellett, annak sorszámot adtam, asztalhoz, bentre, az eltakart irodába, míg ki nem kurjantottak bentről. Várakozás a váróban, ahol az első bekezdésben említett hajléktalan megfér a csinos hajlékkal bíró mellett.

10 éven át dolgozhattam az államigazgatásban, a munkaügyi kirendeltségnek, három turnus volt, tehát nem egyhuzamban. Időközben, míg elcsábított más, általában a privát szféra setét oldala, segédkeztem, ahogyan csak tudtam, önkéntesen, örömmel.

Nem félek leírni, be is azonosíthatnak, tudnak rólam, a kapcsolat több jó emberrel megmaradt, ezek üdvös hatásait mindennapi munkámban hasznosíthatom, amikor egy – adott – személynek kell segítséget nyújtanom: álláskeresésben gyakorta.

Dolgozhattam 4 évet a Fővárosnak, az említett XIII. kerületnek és hajléktalan kirendeltségnek, amelyet szép gyorsan áthelyeztek elébb az Orczy térre, ahol emberien próbáltak/tunk segíteni nekik, majd jött üvegfal, más helyszín. Ott lehettem a sebtében felállított PEP (pályakezdő elhelyezkedési program) létrehozásánál, aztán szintén hamarkodva ez a segítés is kikerült a

hatáskörből: aki nem dolgozott, még nem kaphat segítséget, holott korábban járt, bár ez így van számos más esetben: rövidül nyugdíj, az összegek is csökkennek, nincs már annyi pénz, a költségvetés arat, és nem vet tovább bizonyos mezsgyén.

A pályakezdők lehetőségeit igyekeztem segíteni tovább két éven át a dél-budai régióban, középoktatási intézményekben tartott munkaerő-piaci órákkal, azoknak a végzős hallgatóknak, akik vagy nem nyertek felvételt valamely felsőoktatási intézménybe, vagy szeretnének a munkaerőpiacon elhelyezkedni végzés után, de erről (lehetőségeikről) semmilyen információjuk nincs. Működött is, egy adott félévben 30 iskola majd 100 osztályának, közel 3000 hallgatónak tarthattam azt a bizonyos „álláskeresési technikák” tréninget, hogy miként helyezkedhetnek sikerrel a munkaerőpiacon, álláskeresés, hol és hogyan, hasznos tippek, praktikák.

Nagyon szép időszak volt, éreztem a visszajelzésekből annak eredményességét, ahogyan a címben is áll: sikereit, hiszen konkrét személyeknek segíthettem, s segítettek ők magukon, és egyáltalán másokon is, ha csak azt az információt átadták, amit kaptak tőlem – sosem lehet tudni, hogy ismeretségben, kinek lehet rá szüksége valamikor.

Jelentettem eredményeimet, tapasztalataimat felfelé, persze, leiratban, számadatokkal. Közvetlen főnököm támogatott, de följebb semmilyen visszajelzést nem kaptam, sem, hogy jó ez így, vagy ellenkezőjét.

Elhagytam a közszférát, s igyekszem tapasztalataimat, a tanultakat, s mindazt, ami lehetőségem annak szolgálatába állítani, hogy a másik ember, aki segítséget kérni mer, akar, s tenni saját sorsáért tud, megkapja tőlem azt, amit a legfontosabb a segítői létben: az odafigyelés maximumát, az empátiát, s mindent, ami ahhoz kell, hogy tudja, érezze, és elhiggye: sikere, az ő egyéni sikere a legfontosabb, mert azzal tehet legtöbbet azoknak, akiket szeret, s ezáltal a társadalomnak. Hiszem és tartom: mindannyiunk érdeke az egyén sikeressége a közös jólétért.

Takács István

Ne akarj sikeres lenni – minél inkább célul tűzöd ki a sikert, annál biztosabban elkerül. A sikert nem lehet üldözőbe venni, ahogy a boldogságot sem: a sikernek magának mintegy mellékhathásként, önkéntelenül kell jelentkeznie, mikor az ember valamely önmagánál nagyobb ügynek szenteli magát.
Viktor Emil Frankl

AJÁNLÓ

FILM

Nagy hal

(Big Fish)

Színes, magyarul beszélő, amerikai film, 125 perc, 2003

Rendező: Tim Burton

Szereplők: Ewan McGregor, Albert Finney, Helena Bonham-Carter, Billy Crudup, Jessica Lange, Danny DeVito, Alison Lohman, Marion Cotillard

„Van helyzet, amikor megéri küzdeni, és van helyzet, amikor fel kell adni. Ha elment a hajó, csak a bolond úszik utána. Én világ életemben bolond voltam” mondja Edward Bloom, aki nagyon népszerű életének hihetetlen és szórakoztató története miatt. William, a fia, azonban úgy érzi, apja folyton bolondot csinál magából, és igazából senki sem hisz neki. Ő maga sem. Ám amikor kiderül, hogy apja halálos beteg, megpróbálja megismerni a bonyolult embert, és megkéri, most az egyszer végre az igazat mondja el az életéről.

KÖNYV

John és Elizabeth Sherrill: Isten csempésze

(God's smuggler)

Fordította: Iványi Tiborné

Brother Andrew – András testvér – Isten megbízatásával évtizedeken át csempészett keresztény könyveket és Bibliákat a szocialista-kommunista országokba. A kötet az ő élettörténetével és az Open Doors misszióval ismerteti meg az olvasót. Az idősebb generáció számára bizonyosságot ad, hogy Isten azokban a sötét években sem hagyta magára népét. A fiatalabb korosztály számára pedig beszámolót egy olyan időszakról, amikor kereszténynek lenni a legnagyobb nehézségnek számított. És vannak országok, ahol ma is ez a helyzet...

- KKS

ÉLET ÉS VIDÁMSÁG

Munkánk nem mindig eredményes. Ha rosszul fogalmazunk, akkor pedig más értelme is lesz. Sebaj! Legalább most derülhetünk rajta.

„Ebben a városban nem lehet megboldogulni” – panaszkodott a gyér forgalom miatt a kisvárosi ajándékbolt tulajdonosa.

„Én már kirepítettem a gyermekeimet” – vallott egyszer egy édesanya.

„Idétlen időig eltarthat ez a dolog” – értékelte valaki a helyzetét.

„Mossatok már el poharat, és adjatok a lelkész úrnak inni!” – „Elmoshatom, de nem lesz az attól tisztább” – hangzott a válasz.

„Tenni kellene valamit, mert estére még krízisebb lesz a család helyzete” – kért segítséget kollégájától egy szociális munkás valamelyik hivatalban.

A vicces vidékiek

Az emberi tapasztalás bámulatos gazdagsága nem szerezne annyi örömet, ha nem kellene korlátokat leküzdenünk. A csúcsra érés feleannyira sem boldogítana, ha nem kellene sötét völgyeken is áthaladnunk.

Helen Keller

RÍMELŐ

Rudyard Kipling:

Ha...

Ha nem vesztetted fejed, mikor zavar van,
s fejjesztve téged gáncsolnak, süket,
ha kételkednek benned, s bíznak magadban,
de érted az ő kételkedésüket,
ha várni tudsz és várni sose fáradsz,
és hazugok közt se hazug a szád,
ha gyűlölnék, s gyűlölségtől nem áradsz,
s mégsem papolsz, mint bölcs-kegyes galád,
ha álmodol – s nem zsarnokod az álmod,
gondolkodol – becsülsz a valót,
ha a Sikert, Kudarcot bátran állod,
ugy nézed őket, mint két rongy csalót,
ha elbírod, hogy igazad örökre
maszlag gyanánt használják a gazok,
s életműved, mi ott van összetörve,
silány anyagból építsék azok.
ha mind, amit csak nyertél, egy halomban,
van merszed egy kártyára tenni föl,
s ha vesztesz és elkezded újra, nyomban,
nem is beszélsz a veszteség felől,
ha paskolod izmod, inad a célhoz
és szíved is, mely nem a hajdani,
mégis kitartasz, bár mi sem acéloz,
csak Akaratod int: „Kitartani”,
ha szólsz a néphez s tisztességet a vérted,
királyokkal jársz, s józan az eszed,
ha ellenség, de jóbarát se sérthet,
s mindenki számol egy kicsit veled,
ha a komor perc hatvan pillanatja
egy távfutás neked s te futsz vígan,
tiéd a Föld és minden, ami rajta,
és – ami több – ember leszel, fiam.

(Kosztolányi Dezső fordítása)